

Opinnäytetyö (AMK)

Rakennustekniikka

Tuotantojohtaminen

2015

Tapani Raittila

RAKENNUSVALVONNAN PALVELUT WEB-POHJAIKSI

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Rakennustekniikka/ Tuotantojohtaminen, Insinööri AMK

Opinnäytetyön valmistumisajankohta 09 02 2015 | Sivumäärä 39+4 Liitettä

Ohjaaja: Yliopettaja, tek. lis. Esa Leinonen

Tapani Raittila

RAKENNUSVALVONNAN PALVELUT WEB- POHJAIKSI

Valtiovallan tavoitteena on saada kaikki julkisen sektorin ICT-palvelut sähköistettyä vuoteen 2020 mennessä. Tästä syystä lähdettiin ympäristöministeriön rahoituksella kehittämään myös kuntien rakennusvalvonnalle sopivia web-pohjaisia ICT-ratkaisuja.

Opinnäytetyön tavoitteena oli esittää rakennusvalvontaviranomaisten ja rakennusammattilaisten käyttöön suunniteltuja sähköiseen asiointiin tarkoitettuja web-pohjaisia käyttöliittymiä sekä niiden käyttöä ja käytettävyyttä todellisessa käyttöympäristössä.

Samalla kun sähköisiä palveluja kehitetään helpottamaan ja selkeyttämään rakentajan, rakennusammattilaisen ja viranomaisen töitä, on tavoitteena myös saada aikaan kustannussäästöjä. Oleellista työn kannalta oli selvittää, mitä hyötyjä sähköistamisellä voitaisiin yleisellä ja käytännön tasolla saavuttaa. Selväksi tuli myös, että järjestelmien käyttöönotot eivät ole edenneet odotetulla tavalla.

Arviolta vain noin viidesosalla Suomen kunnista tulee olemaan vuoden 2015 loppuun mennessä rakennusvalvonnan sähköisiä asiointipalveluja tuotannossa. Tällöinkin hyödynnetään vain osaa järjestelmien suomista mahdollisuuksista. Osin tästä syystä kaikissa kunnissa tulee vielä pitkään olla mahdollisuus käyttää myös perinteistä paperista asiointitapaa.

ASIASANAT:

Rakennusvalvonta, Sähköinen asiointi, ICT-palvelut

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Civil Engineering | Production Management, Bachelor of Engineering

Completion year of the thesis | Total number of pages

Instructor Esa Leinonen, Principal Lecturer / Licentiate in Technology

Tapani Raittila

SUPERVISION OF BUILDING TOWARDS THE ICT ERA

In recent years, the world has become more technical and developed and, at the same time, simpler but also more complicated. People in different walks of life can, or to some extent are forced to, increasingly use electronic services

The government aims at providing all ICT services within the public sector in electronic form by 2020. For this reason, the Ministry of Environment has provided funding for the municipalities, too, to develop suitable ICT solutions for their building supervision.

This thesis studies interfaces developed to be used by building supervision authorities and professionals in the building trade, as well as their actual usage in a real-life environment.

The thesis introduces history of building supervision in Finland from the Swedish era onwards, as well as the statutory and other responsibilities assigned by the municipalities the significance of the speed-up program of electronic services and democratization for building supervision.

At the same time as electronic services are developed in order to facilitate the work of builders, building professionals and authorities, the aim is also to save costs. An essential part of work was to determine what benefits could be achieved on a general as well as a practical level by making the services electronic. It should also be noted that the implementation of the electronic systems has not proceeded as expected.

Approximately only one fifth of the Finnish municipalities will have implemented electronic service systems in their building supervision by the end of 2015. Thus, only part of the possibilities opened up by the systems will be made use of. Partly due to this fact, it will still be possible to use traditional paper-based services for a long time in all municipalities.

KEYWORDS:

Building, Electrical customer services, ICT-services

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 RAKENNUSVALVONTAA SUOMESSA	7
2.1 Rakennusvalvonnan historiaa	7
2.1.1 Rakennushallitus ja sen tehtävät	8
2.1.2 Kunnallisen rakennusvalvonnan synty Suomessa	8
2.2 Rakennusvalvonnan nykytilanne	9
2.2.1 Maankäyttö- ja rakennuslaki	10
2.2.2 Rakennusjärjestys	10
2.3 Rakennusvalvonnan osa-alueet	12
2.3.1 Lakisääteiset rakennusvalvontatehtävät	12
2.3.2 Kunnan siirtämiä lakisääteisiä tehtäviä	13
2.3.3 Kunnan muita kuin lakisääteisiä tehtäviä	13
2.3.4 Muu palvelukysyntä	14
3 RAKENNUSVALVONTA KOHTI SÄHKÖISIÄ PALVELUJA	15
3.1 Rakennuslupien sähköinen haku mahdolliseksi	16
3.2 Rakennetun ympäristön tieto- ja palautepalvelut	18
3.3 Rajapinnat avoimiksi	19
3.4 Toteutuksessa mukana olevia tahoja	20
4 SÄHKÖINEN RAKENNUSLUPAHAKEMUS	22
4.1 Lupapiste	22
4.2 Tekla oy	29
5 PALVELUN TARJOAMIA HYÖTYNÄKÖKOHTIA	33
5.1 Hyödyt viranomaisille	33
5.2 Hyödyt ammattilaisille ja luvanhakijalle	34
5.3 Käyttönoton haasteet	35
6 YHTEENVETO	37
LÄHTEET	38

LIITTEET

- Liite 1. Lupahankkeen eteneminen
- Liite 2. Lupapiste
- Liite 3. Tekla
- Liite 4. Taulukko, Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävät

1 JOHDANTO

Työn tarkoituksena on esittää Suomessa rakennusvalvonnan käytössä olevia sähköisen asioinnin palvelukonsepteja ja niiden käytettävyyttä lupa-asioissa esimerkkien avulla. Työ sisältää osittain palvelun käyttäjien koulutukseen sopivaa materiaalia. Työssä käsitellään myös kunnallisen rakennusvalvonnan syn-tyhistoriaa ja luodaan katsaus nykyisiin rakennusvalvonnalle laeissa määrättyihin tehtäviin.

Sähköiset asiointipalvelut kokoavat yhteen kunnan viranomaisen, rakentajan, suunnittelijan ym. rakentamisen ammattilaiset. Palvelu on rakennusvalvonnan asiakkaille käytössä ympäri vuorokauden. Tavoitteena on, että kaikki Suomen kunnat tulevat ottamaan palvelun käyttöönsä. Sähköisen asiointipalvelun päämääränä yleisestikin on luoda yrityksille ja yksityisille kansalaisille sähköinen verkkoasiointiympäristö, joka kattaa myös kaikki muut kuntien keskeiset palvelusektorit.

Osa kunnista on ottanut rakennusvalvonnan lupa-asioissa sähköisiä järjestelmiä käyttöönsä. Joissakin on käynnissä pilottihankkeita. Sähköisten järjestelmien käyttöönotto aiheuttaa kunnille erisuuruisia kustannuksia riippuen mm. kunnan koosta ja tapahtumien lukumäärästä. Kunnat joutuvat päätöksissään ottamaan huomioon palvelujen kustannusvaikutukset suhteessa hyötyyn. Lyhytnäköiset säästöt voivat näin ollen jossain määrin hidastaa järjestelmien kehittymistä ja myöhemmin vaikeuttaa käyttöönottoja.

2 RAKENNUSVALVONTAA SUOMESSA

2.1 Rakennusvalvonnan historiaa

Ensimmäisiä kirjallisia teoksia länsimaisesta arkkitehtuurista ja rakentamiseen liittyvästä rakennusvalvonnasta löytyy mainintoja Vitruviuksen *De architectura* - 10 kirjaa arkkitehtuurista - teoksesta arviolta 30 eKr. Teoksessa kerrotaan yksityiskohtaisesti, miten mikäkin rakennus, julkinen tai yksityinen rakennelma (esim. sotilaskäyttöön tarkoitettu laite) tulee rakentaa. Teoksessa otetaan kantaa myös maankäyttöön, so. mihin mikin rakennelma tulisi rakentaa.

Sen jälkeen kun katujako on määritetty tulee valita tontit tempelille, torille sekä muille julkisille rakennuksille, joita kaupunkiin rakennetaan. Jos kaupunki sijaitsee meren rannalla tulee tori olla sataman läheisyydessä, mutta jos kaupunki sijaitsee sisämaassa tulee torin olla keskellä kaupunkia (Vitruvius *Om arkitektur* 10 böcker, 2009).

Keskusjohtoinen julkinen (valtiollinen, kirkollinen ja kunnallinen) rakennustoiminta alkoi Ruotsi-Suomessa kehittyä 1600-luvulta alkaen. Vielä keskiajalla kirkkojen ja kaupunkien rakennustoiminta oli ollut itsenäistä. Yksityinen rakentaminen oli viranomaisvalvonnan ulkopuolella aina Ruotsin vallan lopulle asti. Maaseuturakentamisen osalta viranomaislähteet alkavat yhtenäisemmin vasta 1949, jolloin laki rakentamisesta maaseudulla astui voimaan. Autonomian aikana Suomeen perustettiin oma rakennustoimen keskusvirasto, yleisten rakennusten intendentinkonttori, jonka nimi muuttui myöhemmin yleisten rakennusten ylihallitukseksi ja vuonna 1936 rakennushallitukseksi. Rakennustoiminnan valvomisen lisäksi uusi virasto osallistui julkisten rakennusten suunnitteluun. (Suomen Rakennushallinto 1811–1961, 1967.)

2.1.1 Rakennushallitus ja sen tehtävät

Rakennushallitus oli keskusvirasto, jonka tehtäviin kuului huolehtia julkisten rakennusten suunnittelusta sekä valvoa yleisesti julkisen rakennuskannan kuntoa ja ylläpitoa. Rakennushallitus toimi vuosina 1936–1995. Rakennushallituksen edeltäjiä olivat intendentinkonttori (1811–1865) ja yleisten rakennusten ylihallitus (1865–1936). Julkisen rakentamisen valvonta ja suunnittelu oli keskitetty Ruotsissa yli-intendentinvirastolle 1700-luvun puolivälissä. Suomen erottua Ruotsista Suomen sodan seurauksena syntyi tarve saada vastaava virasto Suomen suuriruhtinaskuntaan. Tämä johti vuonna 1811 Intendentinkonttorin perustamiseen Turkuun. Viraston nimi muutettiin vuonna 1865 Yleisten rakennusten ylihallitukseksi. Vuonna 1936 nimeksi tuli rakennushallitus. Rakennushallituksesta muodostui sodan jälkeen yhä enemmän yleisiä rakentamisen linjoja suunnitteleva ja hallitseva keskusvirasto. Viraston toimivarat eivät enää riittäneet hallitsemaan nopeasti laajenevaa rakennustoimintaa, ja suurin osa julkisesta rakennustoiminnasta siirtyi eri ministeriöiden alaisten laitosten huolehdittavaksi. Rakennushallitus lakkautettiin vuonna 1995, jolloin valtion kiinteistö- ja rakennusomaisuuden hallinta jaettiin viidelletoista valtion kiinteistöyksikölle. Niistä Valtion kiinteistölaitoksen vastuulle osoitettiin pääosa valtion rakennuksista, kun taas muut kiinteistöyksiköt (esimerkiksi vankeinhoitolaitos, tasavallan presidentin kanslia ja puolustushallinto) vastasivat kiinteistö- ja rakennusomaisuuden hallinnasta vain oman toimialansa osalta. Vuonna 2001 Valtion kiinteistölaitoksen nimi muuttui Senaatti-kiinteistöiksi. (Suomen Rakennushallinto 1811–1961, 1967.)

2.1.2 Kunnallisen rakennusvalvonnan synty Suomessa

Vuonna 1865 kunta ja seurakunta erotettiin hallinnollisesti toisistaan. Sen seurauksena kunnan rakennushankkeiden päätöksistä ja toimeenpanosta alkoi vastata kuntakokous ja kunnallislautakunta sekä myöhemmin kunnanvaltuusto.

Seurakuntien rakennusasiat jäivät kirkkovaltuustolle. Kaupungeissa rakentamista oli perinteisesti valvonut maistraatti, mutta myös kruunun virkamiehet, muun muassa voudit, olivat osallistuneet valvontaan. Yleinen raastuvankokous, joka säilytti asemansa 1800-luvulle asti, oli kutsuttava koolle tärkeissä rakennushankkeissa. Kirkolliset rakennusasiat käsiteltiin edelleen kaupunkiseurakuntien kirkonkokouksissa. Yksityisten rakennusten valvonta tehostui erityisesti vuoden 1856 jälkeen, kun oli säädetty kaupunkien yleinen rakennusjärjestys. Lain seurauksena maistraatin vahvistamien tärkeimpien yksityisrakennusten piirustukset vahvistutettiin vielä kuvernöörillä. Modernin kunnallishallinnon syntyessä siirtyi kaupunkien rakennustoimen toteutus ja valvonta 1870-luvulla kaupunginvaltuustoille ja rahatoimikamarille. Suurimmissa kaupungeissa rahatoimikamarin alaisuudessa toimi vielä erillinen rakennuskonttori. Siitä huolimatta rakennusten suunnittelutöissä oli usein mukana lääninarkkitehti. Vuoden 1932 rakennussääntö muutti jälleen yksityisten rakennusten tarkastuskäytäntöjä. Piirustusten hyväksymiseen riitti maistraatin lupa, eikä maaherran vahvistusta enää tarvittu. Vuonna 1978 maistraatin valvontatehtävät siirtyivät kunnallisille rakennusvalvontaviranomaisille, tosin jo sitä ennen oli maistraatin valvontavastuu liukunut erityisvirastojen sekä lauta- ja toimikuntien käsiin. Maaseudulla yksityisten rakennusten piirustuksia löytyy kunnallisten rakennusvalvontaviranomaisten arkistoista yhtenäisemmin 1949 lähtien. (Suomen rakennushallinto 1811–1961, 1967.)

2.2 Rakennusvalvonnan nykytilanne

Kaikkien rakennuslupien, toimenpidelupien, purkamislupien ym. vastaavien lupien tarpeellisuudesta ja myöntämisen edellytyksistä säädetään laissa ja sen nojalla annetuissa määräyksissä. Lupaharkinnassa kyse on ns. oikeusharkinnasta, eli lupa on myönnettävä jos laissa ja asetuksissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Toisaalta hakemus on hylättävä, mikäli lain edellytykset eivät täyty. Lainsäädännössä on määrätty tiettyjä siirrettäviä tehtäviä yleisesti kunnan tehtäviksi. Näistä tehtävistä päätetään kuntakohtaisesti johtosäännöissä, mitkä viranhaltijatahot hoitavat mitäkin tehtäviä. Esimerkiksi rakennustarkastajien tehtä-

viksi on useassa kunnassa päätetty siirtää useiden sellaisten lupien ratkaiseminen ja valvonta, joita ei tyypillisesti mielletä rakennusvalvontaan liittyvänä, kuten esimerkiksi maisematyölupien ratkaiseminen tai maa-aineslain mukaisia valvontatehtäviä. (Toimivat Yhdyskunnat, Suomen Kuntaliitto 2013.)

2.2.1 Maankäyttö- ja rakennuslaki

Kuntien rakennusjärjestysten pohjana on maankäyttöä ja rakentamista koskeva ajantasainen lainsäädäntö, jossa ensimmäisen luvun pykälissä 1 ja 2 kerrotaan lain yleiset säännökset, tavoitteet ja soveltamisala (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/123).

Alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on noudatettava kulloinkin voimassa olevan lain säännöksiä, jollei erikseen toisin säädetä. Tarkempia säännöksiä ja määräyksiä alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja käytöstä voidaan antaa asetuksella, ministeriön päätöksellä ja kunnan rakennusjärjestyksellä siten kuin jäljempänä säädetään. Maankäyttö- ja rakennuslaissa ja sen nojalla säädetään ja määrätään myös rakennusalan tuotteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetussa neuvoston direktiivissä 89/106/ETY, jäljempänä rakennustuotedirektiivi, tarkoitetuista rakennusta ja muuta rakennuskohdetta koskevista olennaisista vaatimuksista sekä direktiiviin perustuvista rakennustuotteille asetetuista vaatimuksista. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/123.)

2.2.2 Rakennusjärjestys

Jokaisella kunnalla tulee olla oma rakennusjärjestys. Rakennusjärjestyksessä annetaan paikallisista oloista johtuvat tarpeelliset määräykset. Rakennusjärjestyksen määräykset eivät saa olla maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuuttomia. Kunnan rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea rakennuspaikkaa, rakennuksen kokoa ja sen sijoittumista, rakennuksen sopeutumista ympäristöön, rakentamistapaa, istutuksia, aitoja ja muita rakennelmia, rakennetun ympäristön hoitoa, vesihuollon järjestämistä, suunnittelutarvealueen määrittelyä sekä muita niihin rinnastettavia paikallista rakentamista koskevia seikkoja. Rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä ei sovelleta, jos oikeusvaikut-

teisessa yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskoelmassa on asiasta toisin määrätty. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/123, 14 §.)

Rakennusjärjestyksen hyväksyy kunnanvaltuusto. Rakennusjärjestystä valmisteltaessa on soveltuvin osin noudatettava, mitä laissa säädetään vuorovaikutuksesta ja kaavaehdotuksen asettamisesta julkisesti nähtäville. Rakennusjärjestyksen laatimisesta säädetään tarkemmin asetuksella. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/123, 15 §, 62 §, 65 §.) Rakennusjärjestystä on aika ajoin uudistettava ja päivitettävä vastaamaan ajantasaista lakia sekä muuttuneita tarpeita, esim. kuntaliitosten yhteydessä on tehtävä uusi rakennusjärjestys, joka tällöin koskee kaikkia liitoskuntia.

Maankäyttö- ja rakennuslaki antaa kunnille laajat mahdollisuudet itsenäisesti hoitaa ympäristöään koskevaa suunnittelua ja päätöksentekoa. Rakennusjärjestyksellä kunta voi antaa paikallisista oloista johtuvia suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeellisia määräyksiä. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/123.)

Lain menettely- ja sisältövaatimusten noudattaminen on oleellista prosessin onnistumisen kannalta. Kunnan tahto näkyy määräysten sisällössä. Maankäyttö- ja rakennuslaissa rakennusjärjestyksen pätehtäväksi on asetettu paikallisten määräysten antaminen. Paikallisten määräysten tehtävänä on osaltaan huolehtia lakiin sisältyvien tavoitteiden toteuttamisesta. Rakennusjärjestyksen määräyksillä voidaan tukea myös kunnan maankäytön strategian toteuttamista. Esimerkiksi ympäristön laadun ja paikallisten arvojen huomioon ottamista voidaan vahvistaa rakennusjärjestyksellä. (Suomen kuntaliitto ry 2012.)

2.3 Rakennusvalvonnan osa-alueet

Rakennusvalvonta on lakisääteisenä tehtävänä perinteisesti hoidettu kuntakohtaisesti. Kunnilla on rahoitusvastuu rakennusvalvontapalvelujen järjestämisestä. Tehtävien määrä on laajentunut ja vaatimukset ovat kasvaneet 2000-luvulla. Monessa kunnassa tehtävät ovat käytännössä yhden viranhaltijan vastuulla. Myös päätösvallan delegointi on siirtänyt palvelun järjestämis- ja kehittämisvastuuta viranhaltijoille. Rakennusvalvontatoiminnan kehitystyötä tulee kaikissa kunnissa lisätä. Resursseja ja rahoitusta kehitystyöhön saadaan mm. maksutu-voja lisäämällä. Hyvän viranomaishallinnon ylläpidon tulee perustua kattavaan maksurahoitukseen. (Suomen kuntaliitto ry 2012.)

2.3.1 Lakisääteiset rakennusvalvontatehtävät

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL 5.2.1999/132) ja sen nojalla annetut säännökset sisältävät suurimman osan rakennusvalvontaviranomaiselle säädetyistä viranomaistehtävistä. Rakennettaessa kaavojen noudattamisen valvonta kuuluu rakennusvalvontaviranomaiselle. Tehtäviin kuuluvat myös erilaiset lupapäätökset ja hyväksynnit sekä rakennustyön valvontaan liittyvät katselmukset ja tarkastukset. Näissä tehtävissä joudutaan soveltamaan muissa laeissa rakentamiselle asetettuja vaatimuksia (esim. pelastuslaki, asetus talousjätevesistä jne.). Lisäksi rakennusvalvontaviranomaisen tehtäviin kuuluu luvattoman rakentamisen ja rakennetun ympäristön hoidon valvonta. Edelleen rakennusvalvontaviranomaiselle kuuluu rakentamisen neuvonta sekä hallinnollisten pakkokeinojen käyttäminen ja lupapäätöksistä tehtyjen oikaisuvaatimusten käsittely. Rakennusvalvontaviranomainen valvoo rakentamista yleisen edun näkökulmasta. Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävien painopistealueita ovat rakennusten turvallisuus, terveellisyys ja viihtyisä ympäristö. Maankäyttö- ja rakennuslaki säätelee suurimman osan rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä.

Lisäksi erityislaeissa säädetään tehtäviä, joissa rakennusvalvonnan rooli on erilaisten hallintoriitojen ensiasteen ratkaisija. Tällaisia tehtäviä voivat olla mm. postilaatikoiden sijoittamispäätökset, vakuusasioista tiedottaminen, telekaapeli-suunnitelman vahvistaminen sekä erimielisyyksien ratkaisemisia, jotka koskevat esim. yleisellä alueella tehtäviä töitä. (Postpalvelulaki 29.4.2011/415 23 §, Asuntokauppalaki 20.10.2005/835 7 §, Viestintämarkkinalaki 23.5.2003/393 106 §, Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa ja puhtaanapidosta 31.8.1978/669 14a §.)

2.3.2 Kunnan siirtämiä lakisääteisiä tehtäviä

Lainsäädännössä on tietyt tehtävät määrätty yleisesti kunnan tehtäväksi. Näiden tehtävien osalta päätetään kuntakohtaisesti ne kunnan toimielin- tai viranhaltijatahot, jotka tehtäviä kunnassa hoitavat. Esimerkiksi rakennusvalvontaviranomaisen tai rakennustarkastajien tehtäviksi on kunnissa päätetty siirtää

- maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyjen maisematyöluopien, suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätösten ratkaiseminen (MRL 5.2.1999/123, 128 §)
- maa-aineslain mukaisia valvontatehtäviä (Maa-aineslaki 24.7.1981/555, 14 §)
- väestötietolaissa ja -asetuksessa kunnalle säädetty tehtävä rakentamista koskevien tietojen toimittamisesta väestötietojärjestelmään (Laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista 21.8.2009/661, 1 §)

2.3.3 Kunnan muita kuin lakisääteisiä tehtäviä

Kunnat ovat päättäneet rakennusvalvontaviranomaisten ja rakennustarkastajien hoidettavaksi myös muita kuin lakisääteistä tehtäviä. Kunnan päätöksellä rakennusvalvontaviranomaisen hoidettavana on kunnan omia tehtäviä useimmin alle 30 000 asukkaan kunnissa. Tavallisimmin kunnan omat tehtävät ovat korja-

usneuvojan, kunnanrakennusmestarin, ympäristösuojelun, kaavoittajan ja tien- ja kadunpidon tehtävät. (Suomen Kuntaliitto ry 2007.)

2.3.4 Muu palvelukysyntä

Kuntien henkilöstöön ja erityisesti rakennustarkastajiin kohdistuu myös muita totutuista poikkeavia palveluodotuksia. Pienemmissä kunnissa asukkaiden auttaminen on arkipäiväistä. Kuntalaiset ovat aikaa myöden tottuneet kääntymään kunnan puoleen ja pitäneet luonnollisena, että kunnasta saa vastaukset lähes kaikkiin kysymyksiin. Rakennustarkastajien puoleen käännetään usein ongelmatilanteissa. Heidän tehtäviään kuormittavat monet riita-asiat, joiden hoitaminen ei kuulu kunnille tahi rakennustarkastajille. Mm. naapureiden väliset riita-asiat, kiinteistöjen vesivahinkojen arvioinnit, kiinteistöjen oletettujen homevaurioiden arvioinnit, kiinteistöjen arvojen määrittämiset, rakennuslupalomakkeiden täyttämiset tai rakennushankkeessa suunnittelun avustamiset eivät suoranaisesti kuulu rakennustarkastajan tai kunnan tehtäviin. Vaikka kuntalaisten palvelu kuuluu sinänsä hyvään hallintoon, on virkatehtäviin kuulumattomiin palvelupyyntöihin syytä suhtautua varauksellisesti. Ne voivat vääristää rakennustarkastajan tehtäväkuvaa ja vievät resursseja lakisääteisten tehtävien hoidolta. Ne voivat myös tuoda mukanaan ennalta arvaamattomia vastuita kunnalle.

(Ks. liite 4.)

3 RAKENNUSVALVONTA KOHTI SÄHKÖISIÄ PALVELUJA

Hallituksen rakennepoliittisissa linjauksissa ja vuoden 2014 keväällä valmistuneessa ympäristöministeriön maankäyttö- ja rakennuslakia koskevassa arvioinnissa on päädytty siihen, että rakennusvalvonnat tulee koota suuremmiksi yksiköiksi. Suuremmilla yksiköillä arvioidaan parannettavan rakennusvalvontojen toimintaedellytyksiä ja luodaan edellytykset paremmalla palvelutasolla ja yhteisimmille käytännöille. Ympäristöministeriö on käynnistämässä lainsäädäntötyötä ensi vaiheessa selvittelytyöllä. Ministeriön tavoitteena on, että uudet organisaatiot aloittavat toimintansa vuoden 2017 aikana. Kuntaliitto on linjannut, että rakennusvalvontaa tulee kehittää ensisijaisesti osana kuntarakennetta. Kuntaliitto tulee osaltaan selvittämään mahdollisen alueellisen ja ylikunnallisen rakennusvalvonnan vaikutuksia kuntien muuhun toimintaan, erityisesti kuntien maankäyttöön. Kuntaliiton keskeisimpinä tavoitteina organisaatiomuutosta koskevassa lainsäädäntötyössä tulee olemaan kuntien maankäyttötavoitteiden toteuttamisen turvaaminen sekä rakennusvalvonnan toiminnan tehostaminen ja oikea suuntaaminen. Organisaatiomuutos edellyttää maankäyttö- ja rakennuslain rakennusvalvontaa koskevien säännösten tarkistamista ja joidenkin tehtävien uudelleen arviointia. (Suomen Kuntaliitto ry 2014.)

Ympäristöministeriö on mukana valtiovarainministeriön huhtikuussa 2009 asettamassa sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelmassa (SADe). Ohjelman tavoitteena oli edistää sähköistä asiointia siten, että kansalaisten ja yritysten sähköinen asiointi olisi ollut mahdollista vuoteen 2013 mennessä kattuen kaikki keskeiset palvelut. SADe-ohjelmassa toteutetaan rakennetun ympäristön ja asumisen palvelukokonaisuus (RYPK). Tavoitteet eivät ole vielä kaikilta osin toteutuneet. Ongelmia ovat aiheuttaneet mm. kuntien heikentynyt taloudellinen tilanne sekä käynnissä olevat kuntaliitoshankkeet. (Rakennustarkastusyhdistys ry 2011.)

3.1 Rakennuslupien sähköinen haku mahdolliseksi

Rakennetun ympäristön ja asumisen palvelukokonaisuus sisältää neljä sähköisten palveluiden ryhmää. Näistä merkittävin on rakennetun ympäristön lupapalvelut. Lupapalvelujen sähköistämällä arvioidaan saavutettavan suurimmat yhteiskunnalliset säästöt erityisesti kunnissa. SADe-ohjelman yhtenä tavoitteena on lisätä tuottavuutta kunnissa. Kunnat myös rahoittavat SADe-hanketta. Lupapiste-palvelu on osa valtionvarainministeriön koordinoimaa sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelmaa. (Rakennustarkastusyhdistys 2011.) SADe-ohjelmaan valittiin palvelukokonaisuuksia, jotka keskeisesti liittyvät kansalaisten ja yritysten tarpeisiin ja jotka ylittävät eri hallintorajat. Palvelukokonaisuuksista vastaavat ministeriöt ovat:

- oppijan palvelut (OKM)
- osallistumisympäristö (OM)
- etäpalvelut (VM)
- kansalaisen yleisneuvontapalvelut (VM)
- sosiaali- ja terveystieteiden palvelut (STM)
- yrityksen perustajanpalvelut (TEM)
- työnantajan palvelut (TEM)
- asumisen ja rakentamisen ePalvelut (YM, Ks. kuva alla).

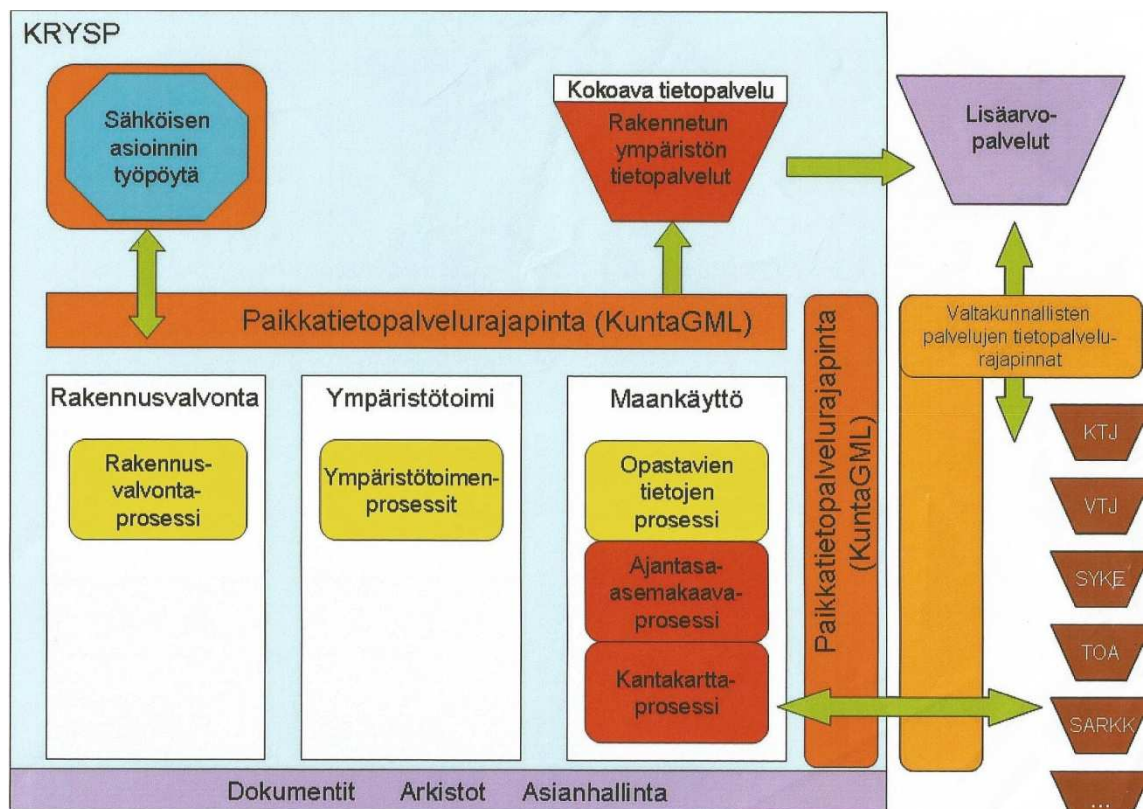

Kuva 1. Asumisen ja rakentamisen e-palvelut (Ympäristöministeriö 2014).

Rakennetun ympäristön ja asumisen palvelukokonaisuudessa luotiin kuntien käyttöön sähköinen työpöytä, jonka kautta rakentamisen eri luvat on mahdollista hakea sähköisesti. Yhtenä tavoitteena oli, että lupien hakeminen tulee paikasta ja ajasta riippumattomaksi. Yksittäisistä luvista hyötyvaikutuksiltaan merkittävin on rakennuslupahakemuksen sähköistäminen. Lupapalveluissa hyödynnetään Kuntaliiton KRYSP-hankkeessa toteutettuja rajapintoja kuntien rakennusvalvonta- ja muihin taustajärjestelmiin, jolloin mahdollistetaan hakemusten siirtyminen sähköisesti. (Suomen Kuntaliitto ry 2013.)

Kuntien Rakennetun Ympäristön Sähköiset Palvelut (KRYSP)-hanke on jatkoa kuntien teknisen ja ympäristötoimen ensimmäisiä tietopalvelurajapintoja toteutaneen KuntaGML-hankkeelle. KRYSP-hankkeen tavoitteena oli sähköisen asiain palvelukokonaisuuden tuottaminen, joka tarjoaisi kuntalaisille, yrityksille ja viranomaisille asumiseen, rakentamiseen ja muuttamiseen liittyviä palveluita ja tietoja. Hankkeen tuloksena kunnat, eri viranomaiset ja kuntalaisille palveluja tuottavat yritykset voisivat toimia tehokkaasti käyttäessään projektissa luotujen määritysten ansiosta yhdenmukaisella tavalla tietovarantoja ja tietopalveluja. (Vastamäki 2013; Holopainen 2013.)

Rajapintojen avaaminen kunnissa on erityisen tärkeää, jotta sekä kuntatason että kansalliset palvelut voidaan ottaa käyttöön. Lupien haun osalta Lupapiste-palvelu on käytössä noin 20 kunnassa ja yli 20 muuta kuntaa on sitoutunut ottamaan palvelun käyttöön vuonna 2014. (SADe-ohjelman käyttöönotetut palvelut 6.6.2014, VM 2014.)

Kuva 2. KRYSP-hankeessa toteutettavat rajapinnat Suomen Kuntaliitto ry (2008).

3.2 Rakennetun ympäristön tieto- ja palautepalvelut

Suomen ympäristökeskus on mukana kehittämässä erityisesti rakennetun ympäristön tieto- ja palautepalveluita. Tulevaisuudessa kansalainen tai yritys voi Tarkkailija-palvelun avulla tilata ja saada palautetta ympäristössään tapahtuvista asioista kuten esimerkiksi tie- ja kaavoitussuunnitelmista. Harava palautekanavalla vastaavasti viranomaisen voi hankkia palautetta kansalaisilta esim.

vaihtoehtoisista tielinjauksista. Harava-palvelu on käytännössä karttapohjainen tiedonkeruumenetelmä, jota voidaan käyttää hyvinkin erityyppisissä hankkeissa. Liiterin tieto- ja analyysipalveluun olisi varastoituna rakennettua ympäristöä koskevia erilaisia tietoja, jotka olisivat nykyistä helpommin käyttäjien saatavilla. Analyysipalvelun on suunniteltu palvelevan erityisesti yrityksiä ja viranomaisia. Muiden EU-maiden tavoin Suomenkin tulee valvoa rakennusten energiatodistusten laatua. On varsin todennäköistä, että laadunvalvonta voi tulevaisuudessa pohjautua kuntien rakennetun ympäristön palvelukokonaisuudessa luotavaan energiatodistusten tietojärjestelmään. (Rakennustarkastusyhdistys RTY 2011.)

3.3 Rajapinnat avoimiksi

Moni asia avautuu helpommin, kun se esitetään kartalla. Lähes kaikissa RYPK:n palveluissa tullaankin hyödyntämään karttaesitystä. RYPK:ssä kehitettävä karttaliittymä on muiden SADe-ohjelman palvelukokonaisuuksien ja myös muun julkisen hallinnon vapaasti käytettävissä. Karttaliittymä perustuu maanmittauslaitoksen kehittämään Paikkatietoikkuna-palveluun, mikä tarjoaa yritysten ja valtionhallinnon tietojärjestelmille keskitetyn hakupalvelun kuntien teknisessä ja ympäristötoimessa syntyviin tietoihin. Tavoitteena on yritysten ja valtionhallinnon omien toimintojen tehostaminen käyttämällä kuntien ajantasaisia tietoja. Paikkatietoikkuna on verkkosivusto, joka esittelee paikkatietoaineistoja ja -palveluja sanoin ja karttakuvin. Paikkatietoikkunassa käyttäjä pääsee selailemaan eri organisaatioiden tuottamia karttoja eri aiheista, kuten maastosta, kiinteistöjaotuksesta, maaperästä, maankäytöstä tai liikenneverkosta. Sivustolla on myös paikkatietoon liittyviä uutisia ja artikkeleja sekä tietoa alan tapahtumista. Lisäksi sivuilta saa tietoa Inspire-direktiivistä ja sen toteuttamisesta Suomessa. Sieltä voi myös hakea paikkatietoaineistojen kuvailuja eli metatietoja. (Rakennustarkastusyhdistys RTY 2011.)

Kuntaliiton tavoitteena oli, että mahdollisimman moni kunta avaisi KRYSP-hankkeessa toteutetut rajapinnat vuoden 2013 aikana ja että kunnat liittäisivät rajapinnat kuntien paikkatietopalveluun. Inspire- ja PSI-direktiivit velvoittavat

kuntia tarjoamaan kuntien tuottamat sekä ympäristöön vaikuttavat tiedot EU:n ja suomalaisten julkishallinnon sekä yritysten käyttöön sähköisten rajapintojen kautta. Rajapintapalvelut on suunniteltu ja toteutettu kuntien ja Kuntaliiton yhteishankkeissa vuosina 2007–2011. (Suomen Kuntaliitto ry 2011.)

Inspire-direktiivi (Infrastructure for Spatial Information in Europe) tähtää paikkatietojen yhteentoimivuuteen, niiden käytön ja ympäristön tilan seurannantehostamiseen, viranomaisten yhteistyön lisäämiseen sekä monipuolisten kansalaispalvelujen syntymiseen. Direktiivi ja sen pohjalta annetut komission asetukset määrittelevät keinot ja aikataulun, miten paikkatiedon infrastruktuuri tulisi toteuttaa vaiheittain EU-jäsenvaltioissa vuoteen 2020 mennessä. (Maanmittauslaitos 2015.). PSI-direktiivi uudistuksen 2013 perusperiaatteena on, että kaikki julkinen tieto on uudelleen käytettävissä kaupallisiin ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin.

EU:n PSI-direktiivi uudistuksen implementoinnin on määrä tapahtua 18.7.2015 mennessä (Valtiovarainministeriö 2014).

3.4 Toteutuksessa mukana olevia tahoja

Koko SADe-ohjelman johtoryhmänä toimii julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta JUHTA. Kutakin palvelukokonaisuutta varten on valtiovarainministeriö asettanut klusteriryhmän. Klusteriryhmän tehtävänä on ohjata ja seurata hankkeen toteutusta ja palvelujen käyttöönottoa sekä osallistua hankkeen toteutuksen arviointiin. Ryhmä toimii SADe-ohjelman johtoryhmän ohjauksessa ja vuorovaikutuksessa muiden ohjelman työryhmien kanssa. Klusteriryhmän tehtäviin ja vastuihin kuuluu

- vastata hankkeen ohjauksesta ja seurannasta
- esittää toimijoiden ja sidosryhmien tarpeet hankkeelle
- ottaa kantaa esitettyihin toteutusvaihtoehtoihin
- vastata tiedonkulusta ja viestinnästä (Valtiovarainministeriö 2010.)

SADe-ohjelma kuuluu merkittäviin valtion- ja kunnallishallinnon kehittämistöimiin. Ohjelman toimikausi kestää vuoden 2015 loppuun. Ohjelman loppukauden

kannalta tärkeintä on tukea kuntia palvelujen käyttöönotossa ja siten varmistaa, että palveluilla on mahdollisimman hyvät edellytykset elää ja kehittyä myös ohjelmakauden jälkeen. (Rakennustarkastusyhdistys RTY 2014.)

4 SÄHKÖINEN RAKENNUSLUPAHAKEMUS

Suomessa on käytettävissä kaksi erillistä sähköistä järjestelmää, joita kunnissa voidaan ottaa rakennusvalvonnan käyttöön. Toinen on Tekla Oyj:n tarjoama Trimble/eServices ja toinen Lupapiste-palvelu. Molemmissa järjestelmissä voidaan periä asiakkailta kuukausittaista tapahtumapohjaista käyttömaksua tai kiinteää kuukausimaksua. Maksuperusteet voivat vaihdella kunnittain myös sillä perusteella kumpaa järjestelmää käytetään ja miten laajapohjaisesti. Lupapisteen palvelutyökalujen kehittämisen osalta tilaajana on ympäristöministeriö, ja sen toteuttaa digitaalisen liiketoiminnan asiantuntijayritys Solita Oy. (Lupapiste, viestintämateriaali.)

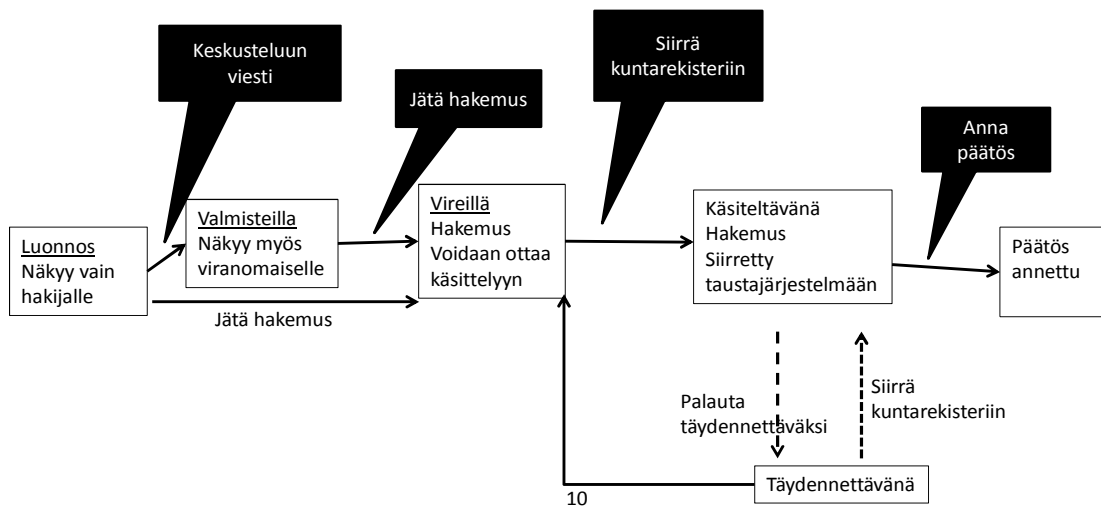
Asiakkaan näkökulmasta katsoen kumpaankin järjestelmään pääsee yhtä helposti kirjautumaan. Tarvitaan vain tietokone, tabletti tai älypuhelin, jossa on internetselain ja verkkoyhteys. Palveluun pääsy edellyttää ns. vahvaa tunnistautumista (pankkivarmennus, mobiilivarmenne tai tunnistekortti). Molemmat järjestelmät ovat päällisin puolin yhtä helppokäyttöisiä, ja niihin ohjaavat opasteet ja neuvontapalvelut.

4.1 Lupapiste

Roolit ja prosessit lupahakemisessa:

- Hakija aloittaa hakemuksen tekemisen Omat hankkeet-ikkunassa.
- Omissa hankkeissa asiakas pystyy luomaan uuden hankkeen tai avaamaan vanhan katselua tai editointia varten.
- Keskustelu viranomaisen kanssa on mahdollista missä hankkeen vaiheessa tahansa.
- Asiakas voi kysyä mm. neuvoja, ohjeita jne.
- Hakemuksen tekijä kutsuu eri hankkeen osapuolia Lupapisteeseen.

- Viranomaisen pystyy hyväksymään tietoja/liitteitä tai palauttamaan niitä täydennettäväksi.
- Viranomaisen lisää lausuntopyyntöjä ja kuultavat naapurit.
- Hakemusta työstetään yhdessä, kunnes sille voidaan antaa päätös.
- Suunnitelmien leimaaminen tapahtuu sähköisesti.
- Hakemus siirretään taustajärjestelmään käsittelyyn, ja hakemus lukitaan.
- Päätös siirtyy taustajärjestelmästä Lupapisteeseen (ilmoitus asioijan sähköpostiin).
- Päätöksen ehdot tulevat osaksi rakentamisen aikaista asiointia.

Kuva 3. Lupahankkeen etenemisen vaiheet kronologisessa järjestyksessä (Lupapiste 20.11.2013/ Koulutusmateriaali, Muhonen J. 2013).

Omat hankkeet –näkö

OMAT HANKKEET

Työjono Näytä

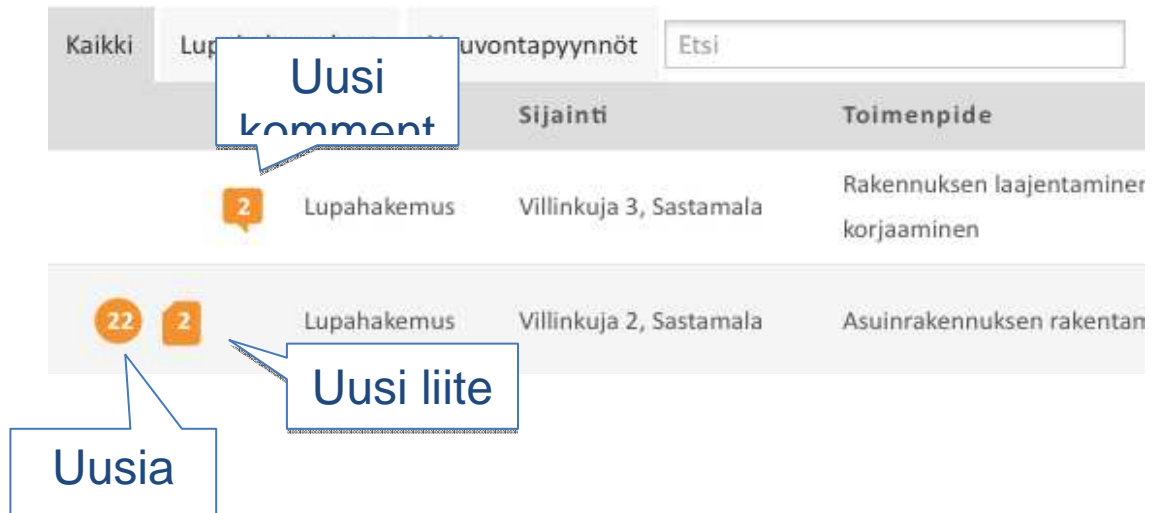
Kaikki Luvan haku

Kaikki		Lupahakemukset	Neuvontapyyntöt	Etsi	+ UUSI HAKEMUS TAI NEUVONTAPYYNTÖ				
	Tyyppi	Sijainti	Toimenpide	Hakija	Jätetty	Päivitetty	Tila	Käsittelijä	
	Lupahakemus	Sastamalantie 1, Sastamala	Asuinrakennuksen rakentaminen	Koulutus 1 Käyttäjä 1	29.9.2014 14:03	29.9.2014 14:07	Käsittelyssä	Koulutus 1 Käyttäjä 1	
70	Lupahakemus	Haavistonitie 174, Sastamala	Vapaa-ajan asuinrakennuksen rakentaminen	Pertti hakija Järvenpää		2.4.2014 11:16	Valmisteilla		

Kuva 4. Omat hankkeet (Koulutusmateriaali 12/2014, Solita Oy)

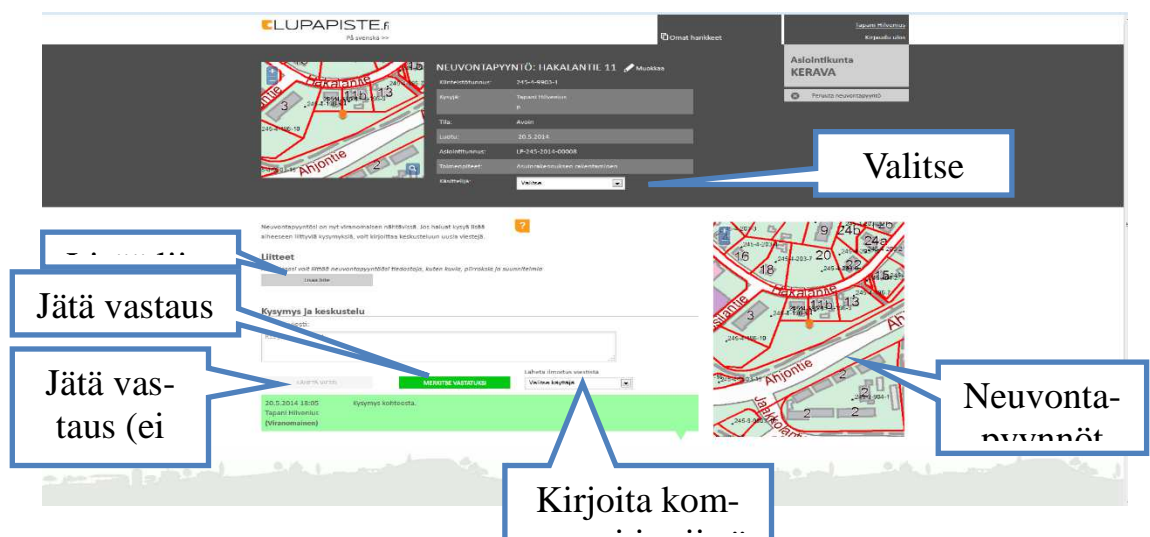
Omat hankkeet välilehdellä voidaan

- nähdä rakennusvalvonnan työjono
- etsiä ja jaotella hankkeita
- “työjono”-valikossa nähdä koko kunnan tai tietyn viranomaisen hakemukset
- katsoa hankkeita niiden vaiheen mukaan “näytä”-valikon kautta
- saada tietoja hankkeista (sijainti, toimenpide, päivämäärät, tila, käsittelijä).

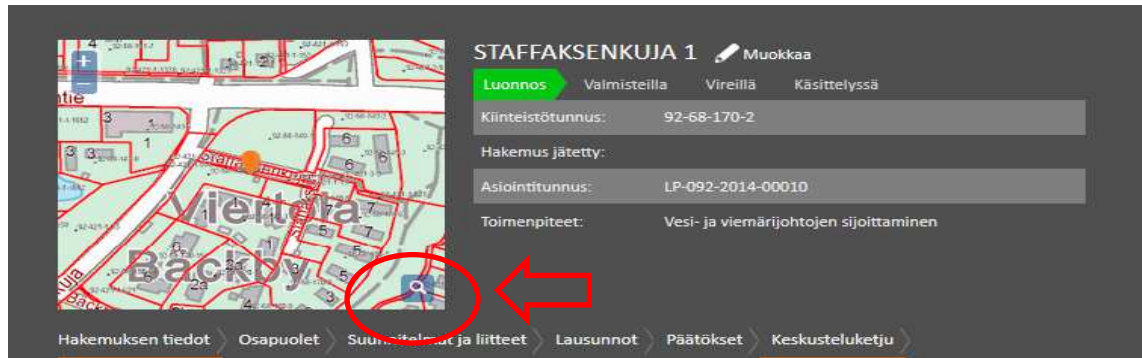

Kuva 5. Erilaiset ikonit kertovat muutoksista hankkeessa (Koulutusmateriaali 12/2014, Solita Oy)

Neuvontapyyntövalikossa käyttäjillä on mahdollista esittää viranomaiselle kysymyksiä palvelun kautta. Avoimet neuvontapyyntöt näkyvät organisaation työlistassa. Neuvontapyyntöt voidaan ohjata suoraan käsittelijälle. Neuvontapyyntön tila on joko avoin tai vastattu. Jos neuvontapyyntöön on vastattu, niin se poistuu työjonosta.

Kuva 6. Neuvontapyyntön tekeminen (Koulutusmateriaali 12/2014, Solita Oy)

Kuva 7. Piirtotyökalu avautuu karttakuvakkeen suurennuslasin kautta (Koulutusmateriaali 12/2014, Solita Oy)

Huomioitavaa on, että:

- vain hakija voi peruuttaa hakemuksen
- viranomaisen lisää lausuntopyynnöt sekä kuultavat naapurit
- kun viranomaisen lisää hakemuksen käsittelyyn, tietoja ei voi enää muokata
- kun hakemukseen on annettu päätös, siirrytään rakentamisen aikaiseen asiointiin
- hakemukselle voidaan hakea muutoslupaa tai lisätä viitelupa (esim. työnjohtajan nimeäminen tai vaihtaminen).

Liitteiden hallinnassa

- Lupapiste pyytää oletuksena toimenpidekohtaisesti määrittämät liitteet (pääkäyttäjätilin kautta)
- viranomaisen käytössä on "Ok" tai "Tarkennettavaa" –painikkeet, jossa joko hyväksytään tai pyydetään lisäselvityksiä
- liitteet voidaan allekirjoittaa sähköisesti (metatietona, ei liitteessä näkyviin).

SUUNNITELMAT JA LIITTEET ?

- Viranomais on alustavasti hyväksynyt, että liite on asianmukainen kyseessä olevaan
- Suunnitelma on päivitetty
- Allekirjoitettu
- Siirretty taustajärjestelmään
- Laimattu

**“Liikennevalot”
kertovat**

LISÄÄ LIITE Pyydä liite Laimaa liitteet

Yleiset hankkeen liitteet

Tila	Tyyppi	Tiedosto	Versio	Muokattu
	Muut liitteet	lei-daa-spiirrustus_s.jpg	C.1	26.11.2013 S hho Soola

Asuinrakennuksen rakentaminen

Tila	Tyyppi	Tiedosto	Versio	Muokattu
	Hakija	Valtakirja		
	Rakennuspaikka	Kiinteistön vesi- ja viemärilaitteiston suunnitelma		
	Pääpiirustus	asemapiirros.jpg	1.0	26.11.2013 Intonen Mikko
	Pääpiirustus	Pohjapiirros		
	Pääpiirustus	Julkisoppiirros		

Lupapiste pyytää ha-

K E S K U S T E L U
H U O M I O T

Kuva 8. Liitteiden tilasta kertovat ”liikennevalot” (Koulutusmateriaali 12/2014, Solita Oy)

LUPAPISTE
På svenska >

LATOKUJA 2: ASEMAPIIRROS VERSIO 1.0 ?

Palaa hakemukseen

Viran-

Liit_

OK
TARKENNETTAVAA
Vaihda liitteen tyyppiä
Poista liite

LISÄÄ UUSI VERSIO Näytä versiohistoria

Allekirjoitukset

Liitteeseen

asemapiirros.jpg Versio 1.0 26.11.2013 14:32 Intonen Mikko

Piirustuksen sisältö Liitty

Piirustuksen mittakaava Valitse.. Uusi asuinrakennus

Piirustuksen koko Valitse..

Puustolan Ranne +100.00

K E S K U S T E L U
H U O M I O T

Kuva 9. Liitesivunäkymä asemapiirroksesta (Koulutusmateriaali 12/2014, Solita Oy).

Hakemuksen tiedot 13 > Osapuolet 36 > Suunnitelmat ja liitteet 1 > Hakemuksen jättäminen > **Lausunnot** > Päätökset

LAUSUNNOT ?

Kuvaus	Lausunnonantaja	Pyydetty	Annettu	Lausunto
Paloviranomainen	Sonja Sibbo	13.1.2014		
Mittaus	Ronja Sibbo	13.1.2014		

PYYDÄ LAUSUNTO

Kuva 10. Lausunnot (Koulutusmateriaali 12/2014, Solita Oy).

Lausunnoissa kerrotaan keitä lausuntoja pyydetään ja keitä asiasta tiedotetaan.

- Lausunnonantajille tulee sähköpostiin ilmoitus lausuntopyynnöstä
- Lausuntoteksti -osio aukeaa vain lausunnonantajalle
- Lausunto on hankkeen osapuolten nähtävillä

Naapurien tiedottamisen osalta:

- naapurikiinteistöjen omistajatietojen automaattinen tuonti palveluun
- kuuleeko kunta vai hakija
- sähköinen kuuleminen mahdollista
- mikäli kuullaan paperisena, skannataan lomake liitteeksi
- mikäli kunta kuulee, merkitään kuulluksi palvelussa.

Sisäisessä kommentoinnissa:

- on hankekohtainen viranomaisten keskusteluosio
- keskustelu näkyy vain viranomaiselle
- hankkeen kiireellisyys voidaan määrittää.

Vireillä olevan hakemuksen voi siirtää käsittelyyn taustajärjestelmään, jolloin hakemuksen tiedot lukittuvat. Keskusteluketju viranomaisen ja asiakkaan välillä on silti edelleen avoin ja hakemuksen voi myös palauttaa täydennettäväksi

Kun päätös on annettu tulee se näkyviin kaikille osapuolille Päätökset – välilehdelle. Mikäli päätökseen on lisätty erityisiä lupamääräyksiä, näkyvät ne Rakentaminen –välilehdellä. Lupamääräyksiä voidaan lisätä päätöksen antamisen jälkeenkin.

4.2 Tekla oy

Tekla tuottaa tietomallinnusohjelmistoja. Yhtiö voi tarjota rakennus-, infra- ja energiatoimialoille kilpailuetua. Tekla tuli osaksi Trimble-konsernia vuonna 2011. Trimblen eServices on paikkatietoa hyödyntävä internetpohjainen rakennushankeasiointiin tehty sovellus. Sovellus tarjoaa asiakkaalle sähköisen palvelun, joka tuo yhteen kaikki siihen liittyvät osapuolet mahdollistaen keskinäisen viestinnän koko rakennushankkeen ajan. Sovellus ohjaa käyttäjää vaihe vaiheelta hakemuksen täytössä. Hakija voi mm. piirtää palvelussa kartalle lupaa koskevan aluerajauksen ja täyttää luvan selostuksen, voimassaoloajan sekä hakija-, maksaja- ym. yhteystiedot. Sovellus siirtää automaattisesti luvan liitedokumentit lupaviranomaisille. Viranomaisen ja luvan hakija voivat kommunikoida sovelluksen avulla internetin välityksellä. Luvan hakija näkee palvelussa omalla työpöydällään lupa-asioidensa tilan ja arvioidun käsittelyajan. Järjestelmä integroituu suoraan osaksi lupien käsittelijän taustajärjestelmiä. (Tekla Oyj 2013.)

Sähköisen asiointiprosessin eteneminen Teklan järjestelmässä:

Aluksi kuntiin ja alueisiin tutustuminen. Selvitetään kunnalliset palvelut ja tontti-tarjonta. Internet karttapalvelun kautta löytyy mm. vapaat tontit ja tonttitietojen julkaisut.

Tonttitarjonnan vertailussa voidaan mm:

- nähdä tonttitarjonta ja varata tontti
- nähdä varaustiedot ja -aika (miten kauan tonttia voi varata)
- suorittaa hintavertailua
- nähdä kaikki tonttia ja kaavaa koskevat tiedot

Tontin haku

TEKLAN INTERNET KARTTAPALVELU

Anna hakusana, esim. Linnankatu tai hotelli Kaikki kunnat

Tarkennettu haku Lähin osoite

Karttanäkymä Alue Valitse alue Karttalinkki Tulosta Omat ko...

Tontin tiedot Ilmakuva Opaskartta **Maastokartta** Kaavak...

Vapaat tontit > Perjantai!!! > Jalavatie 5

Tontti Jalavatie 5

Tontin haku-aika Alkaa: 02-02-2012 klo 19:16
Hae tonttia

Tontti 853-2-21-38
Kaupunginosa 2
Asuntoalue Perjantai!!!
Osoite Jalavatie 5
Omistaja Turun kaupunki
Tila Vuokrattu ulkopuoliselle
Tyyppi Omakotitontti

Pinta-ala 450,00 m²
Rakennusoikeus 120,00 k-m²

Vyöhykehinta 24,00 €/m²

Kerrosluku II
Lähipalvelut
Kunnallistekniikka On
Yhteyshenkilö Aku Anikka, p. 555-123456, aku.anikka@kaupunki.fi

Omakotitontti
Jalavatie 5
2, Perjantai!!!
Lisätiedot...
Hae tonttia...
Anna palautetta tai kysy tontista...

Kuva 11. Hakija voi selata saatavilla olevia kohteita IKP:ssa (Tekla infotilaisuus Paraisilla, Katariina Malila, henkilökohtainen tiedonanto 16.9.2013).

Viranomaisen voi tonttihakemusten käsittelyssä selata ja tutkia vastaanotettuja hakemuksia. Hakemukset voidaan esimerkiksi pisteyttää kunnan määrittämien periaatteiden mukaisesti. Kun hakemus hyväksytään, voidaan tiedot viedä suoraan Tekla GIS:iin

Hakijat

Anna hakijan tiedot. Lisää myös mahdollinen puoliso hakijaksi. Jos hakija ei tunnistaudu sähköisesti, pitää hakemukseen liittää valokirja (Lisää liitteet -kohdassa), käytä tunnistautumassa kunnan palvelupistessä.

Nimi	Osoite	Puhelin vinkki-aikana	Tunnistautum
Tietäjä Tami XXX, 01111.XXX		010	Tunnistaudu

[Lisää uusi hakija](#)

Nykyinen asuminen

Huonekoko	<input type="text" value="2"/>	Asumin tyyppi	Kerrostalo
Asumispinta-ala	<input type="text" value="50"/> m ²	Asumismuoto	Vuokra-asuminen
Asunut vuodet	<input type="text" value="2010"/>	Vuokranantaja	Vuokranantaja

Perhetiedot

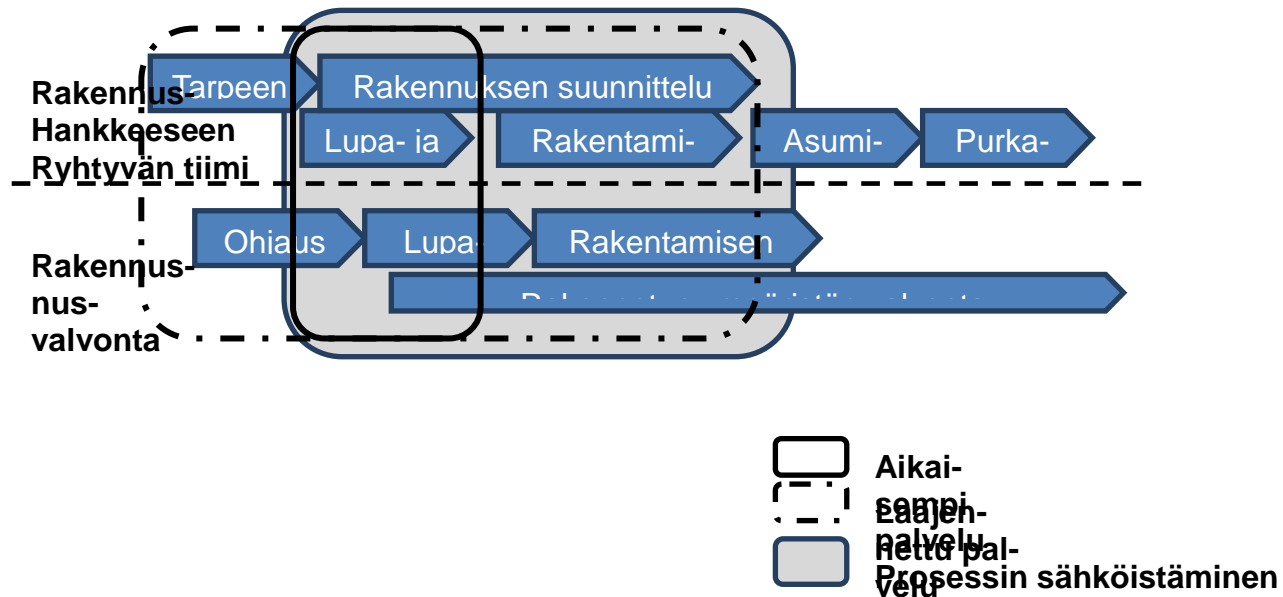
Aikuisia	<input type="text" value=""/>	☐ Olemme muuttamassa paikkakuntaan
Lapsia	<input type="text" value=""/>	Perheen bruttuot <input type="text" value=""/> €/kk
Lasten syntymävuodet	<input type="text" value=""/>	
Lasten koulut tai päiväkotit	<input type="text" value=""/>	

Suunniteltu rakennushanke

Suunniteltu aloitusajankohda	<input type="text" value=""/>	Kustannusarvio	<input type="text" value=""/> €
Asumin tarkoitus	-vaihde-	Asumispinta-ala	<input type="text" value=""/> m ²

Kuva 12. Tonttihakemuksen täyttäminen, jota täydennetään viranomaisen pyynnöstä (Tekla infotilaisuus Paraisilla, Katariina Malila, henkilökohtainen tiedonanto 16.9.2013).

Rakennushankkeen etenemisen kuvaus ennen ja jälkeen palvelun sähköistämistä. Yhtenäisen mustan viivan sisällä näkyy asiakkaan ja viranomaisen välinen toiminta perinteisessä paperisessa toimintaympäristössä.

Kuva 13. Rakennushankkeen etenemisen toiminnallinen ja ajallinen esitys.

(Tekla infotilaisuus Paraisilla, Katariina Malila, henkilökohtainen tiedonanto 16.9.2013).

Paikkatietopohjainen palautepalvelu

Tekla Palaute -sovellus kattaa palautteen antamisen, käsittelyn, palautteisiin vastaamisen ja palautteen julkaisun. Lisäksi palautepalvelusta saadaan kaupungin johtamisen tueksi raportit palautteen määrästä, sisällöstä ja palautteeseen vastaamiseen kuluneesta ajasta. Kaupunkilaisilta saapuva sähköinen palaute ohjautuu palautepalvelussa suoraan oikeille vastuhenkilöille. Kaupungin kaikkien toimialojen yhteinen ja yhtenäinen palvelu tehostaa ja nopeuttaa palautteen käsittelyprosessia, kun koko prosessi tapahtuu yhdessä paikassa. Palautteen antajalle järjestelmä näyttäytyy helppona, toimialasta riippumattomana palautteenantotapana. (Tekla Oyj 2012.)

5 PALVELUN TARJOAMIA HYÖTYNÄKÖKOHTIA

Viime vuosina tapahtuneen sähköistämiskehityksen seurauksena ovat kuntalaiset saaneet yhä kattavamman sähköisen palvelutarjooman käyttöönsä. Aina ei siirtyminen sähköiseen palveluun ole kuitenkaan ollut ilmiselvää ja ongelmattonta. Esimerkkinä voidaan mainita pankkipalvelut. Pankit ryhtyivät korottamaan palvelumaksuja, jotta ihmiset rupeaisivat enenevässä määrin käyttämään laskuautomaatteja ja omia päätteitään. Jotta asiakas saisi palvelua, on sitä varten varattava henkilökohtainen tapaamisaika. Lisäksi yhä useampi pankki on luopunut tyystin käteisen rahan käsittelystä, mitä voitaneen pitää analogiana paperittoman rakennuslupahakemuksen käsittelyssä. Sähköiset palvelut ovat laajentuneet viime vuosina käsittämään lähes kaikkia elämänaloja.

5.1 Hyödyt viranomaisille

Rakennuspalvelujen sähköisten palvelujen käyttöönoton myötä ei pelkästään asiakkaat vaan myös itse viranomaiset ovat hyötöneet monin tavoin. Positiivisia kokemuksia ja näkemyksiä ovat

- hakemusten ja tiedusteluiden laadun paraneminen
- hakemukset tehdään huolellisemmin, koska kesken hakemisen asiakas voi aina kysyä neuvoa selvissäkin tilanteissa tarvitsematta kuluttaa aikaa puhelimen ääressä tai menemällä itse virastoon
- rekryointitarpeiden väheneminen aika- ja resurssisäästöjen myötä
- rekrytoinnin vähenemistarvetta voidaan pitää positiivisena lähinnä työnantajan eli veronmaksajan kannalta
- tuottavuuden kasvu, vähemmällä henkilökunnalla enemmän tulosta
- askel kohti paperitonta käsittelyä
- pienentää osaltaan kasvihuonekaasujen päästöjä ja näin ollen myös hiilijalanjälki pienenee

- kaikkien osallisten pääsy ja osallistuminen hankkeeseen mahdollista
- nopeuttaa asioiden käsittelyä
- viranomaisyhteistyön paraneminen
- yhteistyön paraneminen luottamushenkilöiden kanssa
- yhteistyö yli kuntarajojen mm erityisosaamista vaativissa hankkeissa tai kuormitusilanteiden tasauksessa
- kuka tahansa ja missä tahansa toisen kunnan palveluksessa työskentelevä rakennusvalvoja voi saatuaan valtuutuksen antaa neuvoja, hyväksyä liitetiedosta ym, jos oman kunnan valvoja on syystä tai toisesta estynyt.
- paikkatietoaineistojen hyödyntäminen
- mm. seuraavat tiedot ovat Inspire -direktiivin mukaan oltava saatavilla
 - Osoitetiedot
 - Kiinteistörekisteri
 - Ajantasainen asemakaava
 - Yleiskaava
 - Rakennukset
 - Rakennuskiellot

5.2 Hyödyt ammattilaisille ja luvanhakijalle

Lupien hakeminen ei ole enää sidoksissa virastojen aukioloaikoihin tai sijaintiin, koska palveluun pääsee Internetin kautta ympäri vuorokauden ja kaiken voi hoitaa yhdessä paikassa. Näin ollen myös tarve virastovierailuille vähenee oleellisesti.

Hankkeeseen saadaan helposti kaikki osapuolet mukaan tarvitsematta aina olla fyysisesti läsnä. Myös hankkeeseen liittyvä aineisto on helposti kaikkien osapuolten saatavana ja käsiteltävissä. Hankkeen edistymisen seuranta on helppoa, vaivatonta ja kaikille osapuolille läpinäkyvää.

Koska tavoitteena on täysin sähköinen arkistointi, globaalin talouden lisäksi siitä hyötyvät myös kaikki hankkeen osapuolet. Enää ei tarvitse myöskään toimittaa virastoon hyväksyttäväksi aina uusia paperisia lupakuvia, joita usein joudutaan muuttelemaan hankkeen edetessä. Sähköinen arkistointi säästää myös tilantarvetta, koska enää ei tarvita valtavia pomminkestäviä arkistointitiloja.

Kaiken kaikkiaan kaikki hankkeen osapuolet voivat saada hyötynä kustannus- ja aikasäästöjä.

Edellä mainittujen osin tavoitteellisiin hyötynäkökohtiin voidaan lisätä mittavat ympäristöä kuormittavat päästövähennykset. Sähköistämisen myötä saavutettavat säästöt voivat olla merkittäviä. Esimerkiksi kerrostalohankkeessa hiilijalanjälki pienenee noin 20 % ja pientaloissa noin 50 %. Kuntien rakennusvalvonassa käy noin 1,5 miljoonaa asiakasta vuosittain. Lupa- ym. hakemuksia käsitellään n. 100 000 kpl ja työmaakatselmuksia tehdään n. 300 000 kpl vuosittain. Näiden yhteenlasketut kustannukset perinteisessä toimintatavassa aiheuttavat rakennusvalvonnoille noin 75 M€ vuosikustannuksen. (Oja, Pokela & Virtanen 2011.)

5.3 Käyttöönnoton haasteet

Sähköinen järjestelmä tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet palveluiden kehittämiseen. Tämä on todettu myös rakennusvalvonnan piirissä. Silti käyttöönnoton eteneminen on ollut verkkaista. Tämä selittyy osaltaan sillä, että käyttöönnotto ja koulutus ovat joissakin kunnissa venyneet jonkin verran suunnitellusta aikatauluongelmien vuoksi. Kaikki eivät ole saaneet riittävää koulutusta. Lisäksi on jouduttu pohtimaan, miten palvelu kunnassa aloitetaan. Pidetäänkö molemmat mallit (paperinen ja paperiton) rinnakkain käytössä. Lisäksi on pohdittu mitä hakemuksia käyttöönnoton alkuvaiheessa tultaisiin viemään sähköiseen järjestelmään.

Koko rakennusvalvonnan suunniteltu valtakunnallinen, ei kuntakohtainen uudelleen organisointi lähitulevaisuudessa on ollut omiaan luomaan epävarmuutta ja

kenties myös muutosvastarintaa, joka osittain selittyy henkilöstön vähentämistarpeen pelosta.

Vaikka kokemusten perusteella voidaan kaiken kaikkiaan todeta, että molemmat järjestelmät toimivat pääsääntöisesti hyvin ja odotusten mukaisesti, niin siitä huolimatta esimerkiksi neuvontapyyntöjen osalta arviolta vain pari prosenttia on ohjautunut sähköisten järjestelmien kautta. Haasteena tulee olemaan se, miten parhaiten saada kaikki osapuolet sitoutumaan ja käyttämään sähköisiä järjestelmiä tavoiteaikojen puitteissa. Kenties oikeanlainen informaatio ja markkinointi sekä käyttäjille järjestettävät riittävän tasokkaat koulutukset voisivat edesauttaa käyttöönottoja.

6 YHTEENVETO

Yhteenvetona voidaan todeta, että järjestelmien kehittäjät ovat kaikin tavoin yrittäneet ottaa huomioon rakennusvalvonnan erityispiirteet. Kehitystyötä on tehty yhteistyössä kaikkien osapuolten välillä, jolloin sekä lainmukaisuus että käytännöllisyys toteutuvat. Sähköisten järjestelmien käyttöönotot helpottavat kuntia siirtymään kohti homogeenisempää rakentamisen valvontaa. Suurempana tulevaisuuden tavoitteena on saada yhdistettyä kaikkien pohjoismaiden rakentamista ja maankäyttöä koskevat lait ja säädökset yhdeksänmukaisiksi.

Rakennusvalvonnan palvelun sähköistämisen tavoitteena on myös työn tuottavuuden kasvua. Kokonaissäästöjä voidaan saavuttaa vain, mikäli kaikki kunnat siirtyvät käyttämään yhteensopivia sähköisiä palveluja. Tällöin myös suurelta osin tapausten lokaalisuus, fyysisuus ja ajallisuus voidaan unohtaa. Näin ollen on mahdollista ja hyvinkin todennäköistä, että lähitulevaisuudessa tullaan joidenkin kuntien valvontaan liittyviä palveluja tehostamaan yhdistämällä palvelukokonaisuuksia. Toisaalta kunta voi lain mukaan tälläkin hetkellä antaa rakennusvalvonnan tehtävät toisen kunnan hoidettavaksi. Esitetyn perusteella voidaan todeta kehityksen vääjäämättä johtamaan siihen, että viranomaispalveluja tullaan yhdistämään ja palvelut tulevat toimimaan yli kuntarajojen.

Ympäristöministeriön asettamista tavoitteista huolimatta voidaan todeta, että Suomi on sähköisten palvelujen toteutuksissa melkoisesti myöhässä. Tavoitteena oli, että olisimme sähköisen asiointipalvelun suhteen vuoden 2015 loppuun mennessä läntisen maailman viidenneksi kehittynein valtio.

LÄHTEET

Arkistojen portti. Rakennetun ympäristön lähteet. Viitattu 17.1.2015
http://wiki.narc.fi/portti/index.php/Rakennetun_ymp%C3%A4rist%C3%B6n_l%C3%A4hteet#Rakennustoimen_historiaa.C2.A0.C2.A0

Halila Aimo VM. Helsinki 1967. Suomen rakennushallinto 1811–1961.

Kuntalaki 17.3.1995/365. Yleiset säännökset

Kuntien paikkatietoseminaari 5-6.2.2013. Viitattu 17.1.2015
<http://www.kunnat.net/fi/tietopankit/tapahtumat/aineisto/2013/paikkatieto/Sivut/default.aspx>

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanpidosta 31.8.1978/669

Lupapiste. <https://www.lupapiste.fi/>

Lupapiste. Viitattu 17.1.2015 <http://www.lupapiste.fi>

Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132

Maanmittauslaitos 2015. Tietoa Inspire-direktiivistä. Viitattu 17.1.2015
<http://www.paikkatietoikkuna.fi/web/fi/inspire-direktiivi>

Maanmittauslaitos. Viitattu 17.1.2015 <http://www.maanmittauslaitos.fi/aineistot-palvelut/verkkopalvelut/paikkatietoikkuna>

Manninen Sakari 2013. Opinnäytetyö YAMK
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/53970/Manninen_Sakari.pdf?sequence=1

Mikael Kangasniemi 2014. AMK opinnäytetyö Rakennustekniikan koulutusohjelma Visamäki
http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/85512/Kangasniemi_Mikael.pdf?sequence=1

Oja Laura, Pokela Pekka & Virtanen Elina. 2011. Rakennetun ympäristön ja asumisen palvelukokonaisuus. Selvitys vaikutuksista suomalaisten hiihdeläisyyden jälkeeseen. Gaia Consulting Oy. Ympäristöministeriö. Viitattu 26.3.2013 <http://www.ymparisto.fi/download.asp?contentid=134382&lan=fi>

Postipalvelulaki. PPL 29.4.2011/415

Rakennustarkastusyhdistys RTY. Viitattu 17.1.2015
<http://www.rakennustarkastusyhdistysry.fi/uutiset.htm>

Rakennustarkastusyhdistys RTY. Viitattu 17.1.2015 <http://www.rakennustarkastusyhdistysry.fi>

Suomen Kuntaliitto ry 2012. Opas rakennusjärjestyksen laatimiseen

Suomen Kuntaliitto. Rakennusvalvontapalvelujen järjestäminen ja vahvistaminen. ISBN 978-952-213-612-1(pdf) © Suomen Kuntaliitto Helsinki 2010

Suomen Kuntaliitto. Toimivat yhdyskunnat Helsinki 2013

Tekla Oyj. Viitattu 19.1.2015 <http://www.tekla.com/fi>

Turun kaupunki 2015 Asuminen ja rakentaminen. Viitattu 17.1.2015
<http://www.turku.fi/rakennuslupa>.

Valtiovarainministeriö 2009. Sähköisen asiointin ja demokratian vauhdittamisohjelman toteutussuunnitelma 2009-2014. Muistio 16.6.2009

Valtiovarainministeriö 2014. SADe ohjelman riippumaton arviointi. Luonnos 22.12.2014.
http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/SADe-ohjelma_toimintasuunnitelma_2014_20140402.pdf

Valtiovarainministeriö. SADe-ohjelman käyttöönotetut palvelut 6.6.2014
<http://sadearviointi.fi/wp-content/uploads/2014/12/Raporttiluonnos22122014.pdf>

Valtiovarainministeriö. Viitattu 17.1.2015
http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/04_hallinnon_kehittaminen/20100416Tilast/Tilastotoimen_loppuraportti.pdf

Vartiainen, K. 2013. Elinympäristön tietopalvelu tarkkailija. Kuntien paikkatietoseminaari 5.–6.2.2013. Viitattu 17.1.2015.
http://www.kunnat.net/fi/tietopankit/tapahtumat/aineisto/2013/paikkatieto/Documents/0502_5_VARTIAINEN_%20Kaarina%20Tarkkailija%20Kuntien%20paikkatietoseminaari%20050213.pdf.

Vastamäki Jouni 2013. Opinnäytetyö Metropolia Ammattikorkeakoulu. Sähköinen asiakirjahallinto ja tietomallinnus rakennusvalvonnassa. <https://www.theseus.fi/handle/10024/55502>

Viestintämarkkinalaki. VML 23.5.2003/393

Vitruvius. De Architectura 30 eKr

Lupahankkeen kronologinen eteneminen

(tehtävät ja roolit)

TIEDONHAKU

Hankkeeseen ryhtyvä

Etsii tietoa

Osoittaa paikan ja täyttää lomakkeen

Lähehtää neuvontapyynnön

Lukee vastauksen

Lupaneuvoja

Vastaaottaa neuvontapyynnön

Välittää kysymyksen asiantuntijalle

Lupaviranomainen

Vastaaottaa neuvontapyynnön

Kirjoittaa näkemyksen

SUUNNITTELU JA HAKEMUS

Hankkeeseen ryhtyvä

Perustaa hankkeen ja hakemuksen

Valtuuttaa suunnittelijan

Varaa ajan aloituskokoukselle

Lähehtää hakemuksen

Suunnittelija

Täyttää hakemustietoja

Pyytää kommenttia viranomaiselta

Lukee kommentin ja jatkaa suunnittelua

Pyytää naapureilta kuulemisen

Naapuri

Lukee ilmoituksen

Tutustuu hankkeen tietoihin ja kirjoittaa näkemyksensä

Muu viranomainen

Lukee lausuntopyynnön

Tutustuu hankkeeseen ja kirjoittaa lausunnon

Lupaviranomainen Lukee kommenttipyyntöön ja vastaa siihen
Pyytää lausuntoa viranomaiselta
Tarkistaa hekemuksen
1Siirtää hakemuksen käsittelyyn

KÄSITTELY

Suunnittelija Tarkistaa lisätietopyynnön
Vastaa pyyntöön

Muu viranomainen Lukee lausuntopyynnön
Tutustuu hankkeeseen ja kirjoittaa lausunnon

Naapuri Lukee ilmoituksen
Tutustuu hankkeen tietoihin ja kirjoittaa näkemyksensä

Lupaviranomainen Luo lisätietopyynnön
Pyytää lausuntoa viranomaisilta
Pyytää naapureilta kuulemisen
Siirtää lisätiedot käsittelyyn

Hankkeeseen ryhtyvä Seuraa edistymistä

TIEDOTTAMINEN

Suunnittelija Lukee päätöksen
Lukee ilmoituksen muutoksenhausta

Hankkeeseen ryhtyvä Lukee päätöksen
Lukee ilmoituksen muutoksenhausta

Naapuri Lukee päätöksen
Lukee ilmoituksen muutoksenhausta

Lupaviranomainen Lukee ilmoituksen muutoksenhausta

TOTEUTUKSEN AIKAINEN TOIMINTA

<i>Hankkeeseen ryhtyvä</i>	Valtuuttaa vastaavan työnjohtajan Seuraa edistymistä
<i>Suunnittelija</i>	Laatii ja tallentaa lisäsuunnitelmia
<i>Vastaava työnjohtaja</i>	Toimittaa vastaavan ilmoituksen Kirjaa pidettyjä katselmuksia
<i>Muu viranomainen</i>	Saa kutsun katselmukseen Tutustuu hankkeeseen ja kirjoittaa raportin
<i>Lupaviranomainen</i>	Siirtää ilmoituksen käsittelyyn Siirtää suunnitelmia ja raportteja käsitte- lyyn Seuraa edistymistä Päättää hankkeen.

(Lupapiste esittelytilaisuus Paraisilla 20.11.2013, Pirjo Ikonen).

Lupapiste

Liitteessä esitellään aidossa ympäristössä käyttäjätilin luominen, kirjautuminen järjestelmään ja hakemuksen teko. Lupapiste on palvelu, jossa yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt hoitavat lupa- ja ilmoitusasiansa vuorovaikutteisesti viranomaisten ja muiden osapuolten kanssa. Sähköinen palvelu kattaa kaikki lupa-asiointitarpeet ensimmäisestä kontaktista aina hankkeen valmistumiseen saakka, olipa kyse sitten puunkaadosta tai ostoskeskuksen rakentamisesta. Lupapiste.fi -palvelua voi käyttää kaikkiin rakentamisen lupiin liittyvissä kysymyksissä jo ennen rakennushankkeen aloittamista. Palvelu neuvoo luvanhakijaa varmistumaan suunnitellun hankkeen luvanvaraisuudesta ja millaisia lupia se kenties tarvitsee.

Neuvontapalvelu ohjaa hakemaan rakennushankkeen sijainnin kartalta ja kuvaamaan lupa-asia yksityiskohtaisesti ja selkeästi. Täsmälliset kysymykset ja pyynnöt helpottavat myös vastaanottavaa viranomaista asian käsittelyssä. Palvelun kautta luvanhakija saa henkilökohtaista palvelua asiasta vastaavalta viranomaiselta. Neuvontapalvelu on avoinna kaikille rakentamista suunnitteleville kuntalaisille ja se on maksuton.

Palvelun käyttöönotto.

Rekisteröityminen ja palvelun käyttö (Lupapiste.fi)

Kuva L0. Rekisteröidy käyttäjäksi.

REKISTERÖIDY LUPAPISTEEN KÄYTTÄJÄKSI 1/3

Tervetuloa Lupapisteeseen käyttäjäksi. Lupapiste on uudenlainen sähköinen palvelu, jossa kansalaiset, yritykset ja yhteisöt hoitavat lupa- ja ilmoitusasiansa vuorovaikutuksessa viranomaisten ja muiden osapuolten kanssa. Koska Lupapisteessä käsitellään luottamuksellisia ja luvanvaraisia tietoja, Lupapisteeseen käyttäjien henkilöllisyys täytyy varmistaa verkkopankkitunnusten tai mobiilivarmen-
teiden avulla. Yrityksen verkkopankkitunnuksella tai mobiilivarmen-
teella rekisteröityminen ei onnistu, joten käytä henkilökohtaisia tunnuksiasi.

TUNNISTAUDU

Kuva L1. Tunnistautuminen.

Kuva L2. Valitse tunnistautumistapa.

Olet tunnistautumassa sähköisesti palveluun:
Lupapiste
Ympäristöministerio

[<< Palaa palveluun](#)

[<< Takaisin tunnustustavan valintaan](#)

1 Valitse pankki — 2 Tunnistaudu — 3 Jatka asiointia

Valitse pankki

Siirryt pankin verkkopalveluun, jossa varsinainen tunnistautuminen tapahtuu.

Yrityksen tai yhdistyksen toimintaan liitettyjä pankkitunnuksia ei voi käyttää tunnistautumisessa.

 Osuuspankki	 Nordea	 Danske Bank
 Handelsbanken	 ÅLANDSBANKEN	 LähiTapiola

Hyvä tietää

 Pankkitunnistautumiseen tarvitset pankkitunnuksen, jotka saat tekemällä sopimuksen pankkisi kanssa. Yrityksen tai yhdistyksen toimintaan liitettyjä pankkitunnuksia ei voi käyttää tunnistautumisessa.

Valitse pankki, jonka tunnuksella sinulla on. Seuraa pankin verkkopalvelun antamia ohjeita tunnistautumisesta.

Jos et muista pankkitunnuksiasi tai tarvitset muuta apua asiaan liittyen, ota yhteyttä pankkiisi.

Kuva L3. Tunnistautuminen pankkitunnuksilla.

Olet tunnistautumassa sähköisesti palveluun:
Lupapiste
Ympäristöministerio

1 Valitse pankki — 2 Tunnistaudu — 3 **Jatka asiointia**

Tunnistautuminen onnistui

Nyt voit jatkaa palvelussa asiointia.

[Jatka palveluun](#)

Hyvä tietää

 Tunnistautuminen onnistui. Napsauta **Jatka palveluun** -painiketta ja siirryt asiointipalveluun.

Kuva L4. Tunnistautumisen jälkeen jatka palveluun.

 LUPAPISTE
På svenska >>

REKISTERÖIDY LUPAPISTEEN KÄYTTÄJÄKSI 2/3

Ole hyvä, tarkista tietosi ja täytä puuttuvat kentät. Tähdellä merkityt kentät on täytettävä *

Etnimi* Tapani Antero	Sukunimi* Raittila	Henkilötunnus* 020258-1291	
Katuosoite* Valtie 6	Postinumero* 20780	Postitoimipaikka* KAARINA	Puhelin*
Sähköposti (käyttäjätunnus)* tapani.raittila@gmail.com	Sähköpostiosoite uudelleen* tapani.raittila@gmail.com		
Salasana* *****	Salasana uudelleen* *****		

Hyväksyn palvelun [käyttöehdot](#)

Annan suostumukseni luovuttaa henkilötietojani suoramarkkinointia sekä mielipide- ja markkinatutkimusta varten.

Haluan liittyä Rakentaja.fi-palvelun jäseneksi ja saan 150 € arvoisen sähköisen tietopakettin. **Jäsenyys on maksutonta.** Rakentaja.fi-palvelua tuottaa Sanoma Media Finland Oy.

Kuva L5. Rekisteröidy käyttäjäksi.

REKISTERÖIDY LUPAPISTEEN KÄYTTÄJÄKSI 3/3

Aktivointisähköposti lähetetty osoitteeseen **tapani.raittila@gmail.com**

Aktivoi käyttäjätunnuksesi klikkaamalla sähköpostissa olevaa aktivointilinkkiä. Näin voimme varmistaa että sähköpostiosoitteesi toimii. Jos aktivointisähköpostia ei löydy saapuneista viesteistä, niin tarkista roskapostilaatikkosi.

Kuva L6. Aktivointitiedote.

LUPAPISTE
På svenska >>

Omat hankkeet

Tapani Antero Raittila
Kirjaudu ulos

TERVETULOA LUPAPISTEeseen!

Lupapiste on uudenlainen sähköinen palvelu, jossa kansalaiset, yritykset ja yhteisöt hoitavat lupa- ja ilmoitusasiansa vuorovaikutuksessa viranomaisten ja muiden osapuolten kanssa. Lupapiste toimii yhteisenä työtilana koko hankkeesi ajan. Alkaen luvantarpeen selvityksistä ja ensimmäisistä luonnoksista aina hankkeesi valmistumiseen asti.

Neuvontapyyntö
Jos haluat varmistaa luvan tarpeen viranomaiselta tai selvittää muita asioita viranomaiselta, voit tehdä neuvontapyyntön. Neuvontapyyntöä tehdessä sinua pyydetään ilmoittamaan rakennuspaikan sijainti ja kuvaamaan mitä olet tekemässä. Näillä tiedoilla rakennusvalvonta voi antaa sinulle paremman vastauksen kysymykseesi.

Lupahakemus
Jos tiedät tarvitsevasi luvan tai sinun pitää tehdä ilmoitus toimenpiteestäsi voit tehdä suoraan lupahakemuksen. Sinua pyydetään ilmoittamaan rakennuspaikka ja kuvaamaan toimenpide. Tämän jälkeen saat perustietoja luvan tarpeesta ja tarvittavista liitteistä. Voit myös kutsua mukaan suunnittelijoita ja kanssahakijoita tehtyäsi lupahakemuksen, jolloin voit valmistella lupaa yhdessä Lupapisteessä.

TEE NEUVONTAPYYNTÖ

TEE LUPAHAKEMUS

Kuva L7. Kirjautumisen jälkeen voit tehdä neuvontapyyntön, tarkastella omia hankkeita tai tehdä uusi lupahakemus.

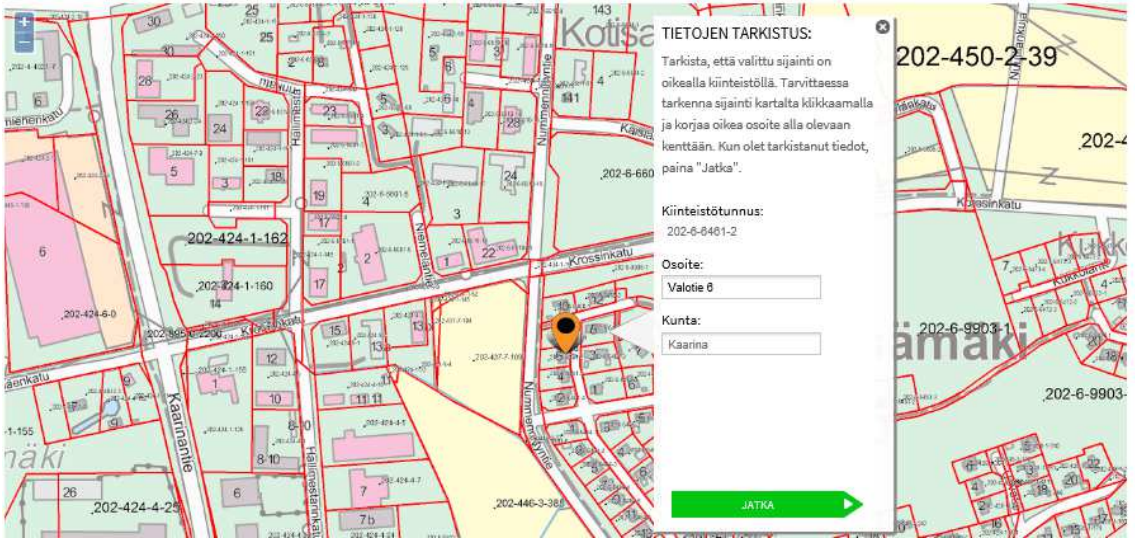
LUPAPISTE
På svenska >>

Omat hankkeet

Tapani Antero Raittila
Kirjautu ulos

UUSI HANKE

Aloita määrittämällä hankkeesi sijainti. Voit antaa osoitteen muodossa "Kasarmikatu 25, Helsinki" tai kiinteistötunnuksen muodossa "999-999-9999-9999". Jos et tiedä tarkkaa osoitetta, voit syöttää esimerkiksi kunnan nimen ja valita sitten tarkan paikan kartalta. Jos hanke kohdistuu laajalle alueelle tai usean kiinteistön alueelle, valitse tässä vain yksi pistemäinen sijainti. Alue määritetään myöhemmin asiainninedetessä.

TIETOJEN TARKISTUS:

Tarkista, että valittu sijainti on oikealla kiinteistöllä. Tarvittaessa tarkenna sijainti kartalta kiikkaamalla ja korjaa oikea osoite alla olevaan kenttään. Kun olet tarkistanut tiedot, paina "Jatka".

Kiinteistötunnus:
202-6-6461-2

Osoite:

Kunta:

Kuva L8. Uuden hankkeen luonti.

LUPAPISTE
På svenska >>

Omat hankkeet

Tapani Antero Raittila
Kirjautu ulos

MILLAISTA HANKETTA OLET KÄYNNISTÄMÄSSÄ?

Määritä oheisten kysymysten avulla, millaisesta hankkeesta on kyse. Annettujen lisätietojen avulla palvelu kertoo onko hanke luvan- tai ilmoituksenvarainen. Palvelu opastaa, kenen viranomaisen kanssa tulisi asioida. Hankkeen kuvauksen jälkeen palvelun kautta voi ottaa yhteyttä viranomaiseen.

Rakentaminen, purkaminen tai maisemaan vaikuttava toimenpide	
Uuden rakennuksen rakentaminen	▶
Rakennuksen laajentaminen (kerrosala, kokonaisala ja/tai tilavuus kasvaa)	▶
Rakennuksen korjaaminen ja/tai muuttaminen (käyttötarkoitus, julkisivut, remontit yms.)	▶
Rakennelman rakentaminen (katosrakennelma, aita, maalämpö, mainoslaitte yms.)	▶
Rakennuksen purkaminen	▶
Maisemaan tai asuinympäristöön vaikuttava toimenpide	▶
Rakennustyön aikaiset muutostoimenpiteet	▶

← Takaisin

← Alkuun

Kuva L9. Hankkeen määrittäminen.

MILLAISTA HANKETTA OLET KÄYNNISTÄMÄSSÄ?

Määritä oheisten kysymysten avulla, millaisesta hankkeesta on kyse. Annettujen lisätietojen avulla palvelu kertoo onko hanke luvan- tai ilmoituksenvarainen. Palvelu opastaa, kenen viranomaisen kanssa tulisi asioida. Hankkeen kuvauksen jälkeen palvelun kautta voi ottaa yhteyttä viranomaiseen.

Rakentaminen, purkaminen tai maisemaan vaikuttava toimenpide / Maisemaan tai asuinympäristöön vaikuttava toimenpide / Puun kaataminen

Valittu toimenpide: Puun kaataminen

Kuvaamasi toimenpide vaatii yleensä luvan tai ilmoituksen.

Luvanvaraisuudesta kerrotaan muun muassa kunnan omassa rakennusjärjestyksessä.

Mikäli et löydä tarvitsemaasi tietoa, voit varmistaa asiointiin liittyvät ohjeet tekemällä neuvontapyyntö.

Kysymyksesi välitetään kunnan lupa-asioista vastaavalle viranomaiselle.

Lähetämme sinulle tiedon saapuneesta vastauksesta sähköpostiviestin välityksellä.

Tutustu kunnan ohjeistukseen:

[Kaarina](#)

[Rakennusvalvonta](#)

TEE NEUVONTAPYYNTÖ

TEE LUPAHAKEMUS

Takaisin

Alkuun

Kuva L10. Hankkeen valinta.

VALOTIE 6 Muokkaa osoitetta

Luonnos Valmistella Vireillä Käsitellyssä

Kiinteistötunnus: 202-6-6461-2

Hakemus jätetty:

Asiointitunnus: LP-202-2015-00001

Toimenpiteet: Puun kaataminen

Asiointikunta
KAARINA

Lisää toimenpide

Tulosta hakemus

Lisää viitelupa

Peruuta hakemus

K
E
S
K
U
S
T
E
L
U

Hakemuksen tiedot Osapuolet Suunnitelmat ja liitteet Hakemuksen jättäminen Lausunnot

HAKEMUKSEN TIEDOT ?

Jos teet samalla muita toimenpiteitä, kuten rakennat useamman rakennuksen, grillikatoksen tai kaadat puita, voit hakea lupaa samalla hakemuksella. Voit lisätä hakemukselle toimenpiteitä alla tai oikeasta reunasta löytyvältä lisää toimenpide- painikkeella.

LISÄÄ TOIMENPIDE

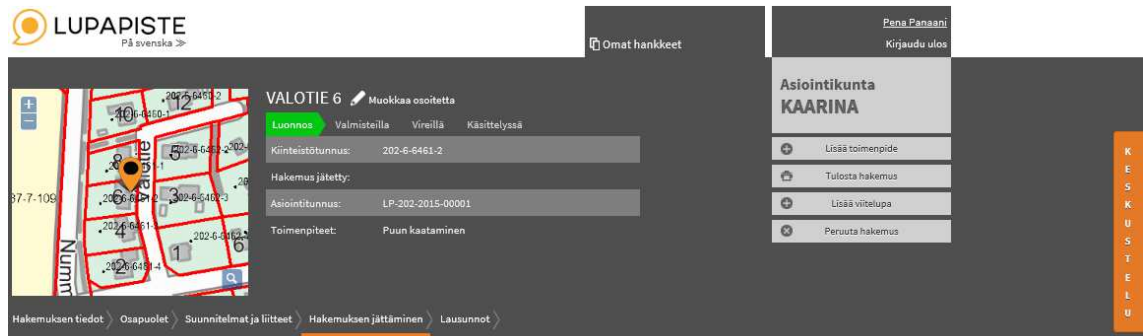
Kuva L11. Annetaan hakemuksen tiedot.

The screenshot shows the LUPAPISTE web application interface. At the top left is the logo and name 'LUPAPISTE' with a sub-link 'På svenska >>'. On the right, there are user options: 'Omat hankkeet' and 'Pena Panaani Kirjautu ulos'. The main content area features a map on the left showing a location in Kaarina, with a red pin and a 'VALOTIE 6' label. To the right of the map, there is a 'Muokkaa osoitetta' button and a status bar with 'Luonnos' highlighted, followed by 'Valmistella', 'Vireillä', and 'Käsittelyssä'. Below this, there are fields for 'Kiinteistötunnus: 202-6-6461-2', 'Hakemus jätetty:', 'Asiointitunnus: LP-202-2015-00001', and 'Toimenpiteet: Puun kaataminen'. On the far right, there is a sidebar for 'Asiointikunta KAARINA' with buttons for 'Lisää toimenpide', 'Tulosta hakemus', 'Lisää viitelupa', and 'Peruuta hakemus'. At the bottom, there is a navigation bar with 'Hakemuksen tiedot', 'Osapuolet', 'Suunnitelmat ja liitteet', 'Hakemuksen jättäminen', and 'Lausunnot'. Below the main content, there is a section for 'OSAPUOLET' with a question mark icon, a 'Valtuutetut' section listing 'Panaani Pena (pena) hakemuksen tekijä' and a link 'Peruuta sähköposti-ilmoitukset', and two green buttons: 'VALTUUTA UUSI HENKILÖ' and 'VALTUUTA UUSI YRITYS'.

Kuva L12. Määritetään hankkeen osapuolet.

The screenshot shows the LUPAPISTE web application interface, similar to the previous one. The main content area features a map on the left showing a location in Kaarina, with a red pin and a 'VALOTIE 6' label. To the right of the map, there is a 'Muokkaa osoitetta' button and a status bar with 'Luonnos' highlighted, followed by 'Valmistella', 'Vireillä', and 'Käsittelyssä'. Below this, there are fields for 'Kiinteistötunnus: 202-6-6461-2', 'Hakemus jätetty:', 'Asiointitunnus: LP-202-2015-00001', and 'Toimenpiteet: Puun kaataminen'. On the far right, there is a sidebar for 'Asiointikunta KAARINA' with buttons for 'Lisää toimenpide', 'Tulosta hakemus', 'Lisää viitelupa', and 'Peruuta hakemus'. At the bottom, there is a navigation bar with 'Hakemuksen tiedot', 'Osapuolet', 'Suunnitelmat ja liitteet', 'Hakemuksen jättäminen', and 'Lausunnot'. Below the main content, there is a section for 'SUUNNITELMAT JA LIITTEET' with a question mark icon. It contains a list of status indicators: a green checkmark for 'Viranomaisen on alustavasti hyväksynyt, että liite on asianmukainen kyseessä olevaan hakemukseen', a yellow warning icon for 'Suunnitelma on päivitetty', a red exclamation mark for 'Suunnitelmaa ei ole liitetty tai viranomaisen on merkinnyt sen puutteelliseksi', a green checkmark for 'Allekirjoitettu', a green checkmark for 'Siirretty taustajärjestelmään', and a green checkmark for 'Leimattu'. Below the list, it says 'Ei liitteitä'. At the bottom, there are two green buttons: 'LISÄÄ LIITE' and 'KOPIOI OMAT LIITTEET HAKEMUKSELLE'.

Kuva L13. Tehdään suunnitelmat ja tuodaan liitteet.

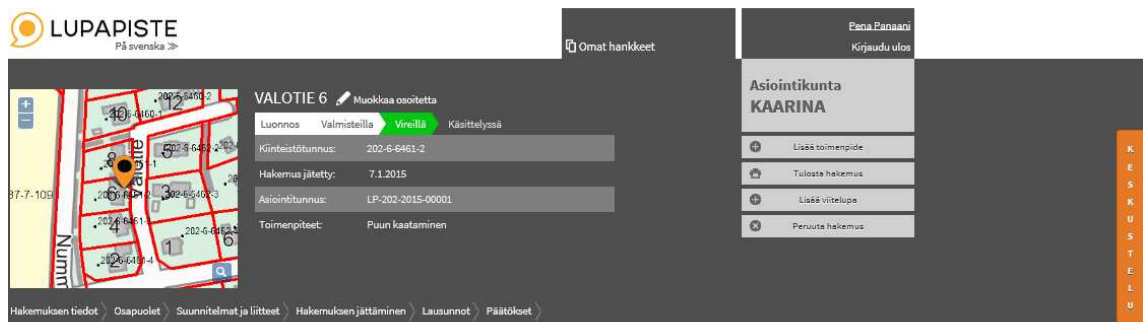
HAKEMUKSEN JÄTTÄMINEN

Puuttuvat pakolliset tiedot

JÄTÄ HAKEMUS

- Hakija
- Sukunimi [Näytä](#)
 - Etinimi [Näytä](#)
 - Henkilötunnus [Näytä](#)
 - Postinumero [Näytä](#)
 - Katuosoite [Näytä](#)
 - Postitoimipaikka [Näytä](#)
 - Puhelin [Näytä](#)

Kuva L14. Hakemuksen jättäminen.

LAUSUNNOT

Viranomainen voi tarvittaessa pyytää hakemuksesta lausuntoja muilta viranomaisilta. Viranomaisten antamia lausuntoja voit lukea tällä välilehdellä.

Hakemukseen ei liity lausuntopyyntöjä.

NAAPURIEN TIEDOTUS

Viranomainen voi tarvittaessa pyytää tiedottamaan naapureitasi hankkeestasi. Tällä välilehdellä näet listan tiedotettavista naapureista. Voit hoitaa naapurin tiedottamisen paperilomakkeella ja liittää skannatun lomakkeen tai lähettää naapurille tiedotteen sähköpostitse Lupapisteen kautta. Paperisen lomakkeen löydät [täältä](#).

Kuva L15. Tarvittavat lausunnot.

LUPAPISTE
På svenska >

Omat hankkeet

Pena Pansaani
Kirjaudu ulos

VALOTIE 6 Muokkaa osoitetta

Luonnos Valmistella **Vireillä** Käsitteilyssä

Kiinteistötunnus: 202-6-6461-2
Hakemus jätetty: 7.1.2015
Asiointitunnus: LP-202-2015-00001
Toimenpiteet: Puun kaataminen

Hakemuksen tiedot Osapuolet Suunnitelmat ja liitteet Hakemuksen jättäminen Lausunnot Päätökset

Asiointikunta
KAARINA

Lisää toimenpide
Tulosta hakemus
Lisää viitelupa
Peruuta hakemus

K
E
S
K
U
S
T
E
L
U

HAKEMUKSEN JÄTTÄMINEN

Puuttuvat pakolliset tiedot

Hankkeen kuvaus

! Selostus rakennushankkeesta tai toimenpiteestä [Näytä](#)

Rakennuspaikka

! Hallintaperuste [Näytä](#)

Maisematyö

! Toimenpiteen kuvaus [Näytä](#)

Hakija

! Sukunimi [Näytä](#)

! Etunimi [Näytä](#)

! Henkilötunnus [Näytä](#)

Kuva L17. Jotta hakemuksen voi jättää, on puuttuvat tiedot täydennettävä ensin. Puuttuvat tiedot näkyvät punaisena ”liikennevalona” (!).

LUPAPISTE
På svenska >

Omat hankkeet

Pena Pansaani
Kirjaudu ulos

VALOTIE 6 Muokkaa osoitetta

Luonnos Valmistella **Vireillä** Käsitteilyssä

Kiinteistötunnus: 202-6-6461-2
Hakemus jätetty: 7.1.2015
Asiointitunnus: LP-202-2015-00001
Toimenpiteet: Puun kaataminen

Hakemuksen tiedot Osapuolet Suunnitelmat ja liitteet Hakemuksen jättäminen Lausunnot **Päätökset**

Asiointikunta
KAARINA

Lisää toimenpide
Tulosta hakemus
Lisää viitelupa
Peruuta hakemus

K
E
S
K
U
S
T
E
L
U

PÄÄTÖKSET ?

Täällä näet viranomaisen tekemät hakemukseesi liittyvät päätökset. Saat sähköpostiviestin, kun viranomainen lisää päätöksen.

Kuva L16. Päätökset; Kun tarvittavat täydennykset on tehty voidaan hakemus siirtää käsittelyyn ja jäädä odottamaan päätöstä

Tekla / Trimble eServices

Käyttäjään luonti, kirjautuminen järjestelmään ja hankkeen luominen

ePalvelut on Teklan building & construction toiminta-alueen sähköinen asiointipalvelu, jolla voi tehdä ennakkokyselyjä, hakea rakennuslupaa, tehdä työmaaikaisia tarkastuksia ja katselmuksia. Palvelusta voi seurata hankkeen etene mistä ennen luvan myöntämistä ja luvan myöntämisen jälkeen rakennuksen loppukatselmukseen asti. Palvelu on suunnattu pääsääntöisesti ammattilaisille. Poikkeuksena tästä ovat maalämpö- ja puunkaato-luvat. Sama pätee myös Lupapiste -palvelussa.

Käyttäjätunnukset, salasanat ja käyttöoikeudet

Suunnittelija luo palvelun etusivulla käyttäjätunnuksen ja salasanan sisäiänkirjautumista varten. Jos henkilö on asioinut aiemmin esim. kaupungin Palautepalvelussa, käyvät samat tunnukset myös rakennusvalvonnan palveluun. Suunnittelijan on varmistettava rakennus-hankkeeseen ryhtyvältä, että lupaa voi hakea sähköisenä.

Sisäiänkirjaututtuaan suunnittelija näkee ”Oma työpöytä” -välilehden. Kun suunnittelija luo uuden luvan, hän tarvitsee vielä oikeuden rakennusvalvonnalta voidakseen avata lukituksen takana olevat eri lupatyypit. Pyyntö tehdään klikkaamalla lukkoikonia, josta avautuu sähköpostilinkki. Pyyntö tehdään vain yhteen lupatyyppiin, koska rakennusvalvonta myöntää samalla oikeudet kaikkiin lupatyyppeihin. Oikeudet saatuaan suunnittelija voi hakea lupia. Maalämpö- ja puunkaato-lupia ei ole lukittu, joten niitä varten lukituksen avaamista ei tarvitse hakea.

Kun lukitus on poistettu, palvelu pyytää käyttäjää tunnistautumaan. Tunnistautuminen on mahdollisilla pankkitunnuksilla, mobiilivarmenteella tai varmennekortilla. Kaikki ne henkilöt, joille annetaan käyttäjätunnus palveluun, tunnistautuvat painamalla ”Tunnistaudu” -painiketta. Palvelu antaa ohjeet jatkotoimista.

Suunnittelija voi myöntää käyttöoikeuden kaikkiin projektiin osallistuville henkilöille. Hankkeen kaikki osapuolet voivat seurata hankkeen etenemistä (lausunnot, naapurien kuulemiset, lupapäätöksen myöntäminen ja lupaehdot, vastuuhenkilöt ja erityissuunnitelmat sekä katselmukset). Huomioitavaa on myös, että kukin käyttöoikeuden saanut voi muokata tietoja. Suunnittelija vastaa tietojen oikeellisuudesta. Viestittelykenttä on vain suunnittelijan ja viranomaisen välistä keskustelua varten. Muut hankkeeseen osallistujat voivat seurata keskustelua.

(i)-merkitty lisäinformaatio

Lisäinformaatio on (i)-paloissa sellaisissa kohdissa, joissa annettua tietoa joudutaan usein tarkentamaan tai korjaamaan. Esimerkiksi kaikki henkilötiedot ja osoitetiedot on avattava ja tyhjät kentät on täydennettävä. Palvelu ei välttämättä herjaa Turun kaupungin tietorekisteristä tuoduista tyhjästä kentistä.

Oma työpöytä

ePalvelussa jokaisella käyttäjätunnuksella on henkilökohtainen ”Oma työpöytä”-välilehti. ”Oma työpöytä”-välilehdelle voi perustaa projekteja, joiden kautta varsinainen lupahakemus lähetetään rakennusvalvontaviranomaiselle. Projektiin lisätään hankkeisiin tarvittavat tiedot ja liiteasiakirjat. Huom.: Yksi projekti = yksi lupahakemus.

”Luo uusi”-painikkeella aloitat projektin luomisen. ”Rakennusvalvonta”-otsikon alta valitaan haluttu toimenpide, jota haetaan. Jos lupa on lukittu, katso yllä olevat ohjeet ”lukituista”-luvista.

Projektin perustaminen, yhteystiedot, pakolliset tietokentät ja luvan lähettäminen

1) Anna projektille nimi, esim. OKT_Omanimi.

Nimi näkyy sivun oikeassa ylälaudassa.

2) Valitse rakennuspaikka (anna osoite tai klikkaa hiirellä kartan pisteeseen)

3) Valitse rakentamistoimenpide.

Palvelussa voi pääsääntöisesti hakea vain valittua toimenpidettä. Esimerkiksi

uudisrakentamisen yhteydessä voit kuitenkin hakea rakennuksen laajentamista, muutostyötä ja purkamista.

4) Selostus-osiossa on merkittävä hankkeen kaikki haetut toimenpiteet, esimerkiksi aitaaminen, maalämpökaivo, puiden kaataminen ja rakennuksen julkisivun värimuutos.

Lupahakemus voidaan lähettää rakennusvalvontaan, kun kaikki tarvittavat tietokentät on täytetty. Osa tietokentistä ja liiteasiakirjoista on merkitty pakollisiksi. Tarkista aina kaikkien annettujen yhteystietojen tietokentät. Palvelu hakee rekisteristä vain rekisterissä olevat tiedot, jotka saattavat olla puutteellisia. Jos jokin pakollinen tietokenttä jää täyttämättä, lupahakemusta ei voi lähettää.

ePalvelu ilmoittaa pakollisten tietokenttien täyttämättä jättämisestä.

Projektin välilehdet ja oikean laidan sarakkeet

Projekti jakautuu useille välilehdille (Perustiedot, Liitteet, Naapurit, Katselmukset ja Tarkastukset). Kun Perustiedot-, Liitteet- ja Naapurit-välilehtien tiedot on täytetty, hakemus voidaan lähettää viranomaiselle. Katselmukset- ja Tarkastukset -välilehtiä täytetään luvan myöntämisen jälkeen.

Sivun oikean laidan sarakkeista voi tarkastella luvan tietoja, esimerkiksi seurata hakemuksen muutoshistoriaa. Suunnittelija voi lähettää viranomaiselle viestejä ja kyselyjä Hakijan ja viranomaisen välinen viestintä - sarakkeen kautta. Hakemuksen yhteyshenkilöt lupavalmistelun aikana (lupasihteeri, lupavalmistelijat) ja luvan myöntämisen jälkeen (tarkastusinsinööri) näkyvät Viranomaisten yhteystiedot -sarakkeesta.

Vastuuhenkilöt

Sähköiseen palveluun lisätään pääsuunnittelijan ja tarvittaessa rakennussuunnittelijan tiedot. Muut vastuuhenkilöt, esimerkiksi vastaavat työnjohtaja ja erityissuunnittelijat hyväksytetään rakennusvalvonnassa kuten aikaisemmin.

Projektiin lisättävät tiedot ja liitteet

Projektiin syötettyjä tietoja ei voi muuttaa lupahakemuksen kirjaamisen jälkeen. Liiteasiakirjoja voi toimittaa koko lupahankkeen ajan uusilla kuvausmerkinnöillä, mutta vanhoja liitteitä ei saa poistaa palvelusta.

Tiedostojen nimeäminen

Nimeä tiedosto liitteen sisällön mukaan, esimerkiksi asemapiirustus tallennetaan "Asemapiirustus"-nimellä. Sisältöä kuvaava tieto ("Asemapiirustus", "Pohjapiirustus", "Johtokartta" jne.) on oltava tiedosto-nimen alussa. Halutessasi voit lisätä yksilöiviä tietoja tiedostonimen loppuun esimerkiksi "Asemapiirustus 54-11-2". Hankkeissa, joissa on rakennustunnus, käytetään aina rakennustunnusta liitetiedoston nimessä. Asemapiirustus nimetään ilman rakennustunnusta. Muut piirustukset, jotka kohdistuvat johonkin rakennukseen (esim. pohjapiirustus, julkisivupiirustus) nimetään aina rakennustunnuksella. Olevien rakennusten rakennustunnukset näkyvät palvelussa kartalla ja uusien rakennusten tunnukset lupavalmistelija ilmoittaa suunnittelijalle. Jos olemassa olevalla rakennuksella ei ole tunnusta, tiedustele asiaa palvelun "Viestit"-kentän kautta lupasihteeriltä. Jos piirustuksessa tai suunnitelmassa on korjattavaa, on uusi tallennettava piirustus/ suunnitelma nimettävä revisio-merkinnällä (REV).

Esimerkkejä tiedostonimistä:

ARK rak1 pohjapiirustus kellarikerros ARK rak1 pohjapiirustus 1 kerros ARK
leikkauspiirustus A-A REV B
RAK rak1 Rakenneleikkaus 9-9
RAK rak1 pohjapiirustus kellarikerros REV B
RAK rak4 Vesikattopiirustus 9-9
RAK rak4 Jatkoanturan liittyminen laattaan luiskan ulkoreunalla 9-9
IV rak1 pohjapiirustus kellarikerros
IV rak4 pohjapiirustus 2 kerros REV B
KVV rak3 Alueputkisto
KVV rak3 Viemäriin asennus laatan alle REV B
ARK = pääpiirustus
RAK = rakennesuunnitelmat
IV = ilmanvaihtosuunnitelmat
KVV = vesi- ja viemärisuunnitelmat

Huomioitavaa liitteiden käsittelyssä

Henkilöt, joilla on turvakielto, hakevat rakennuslupaa paperisena. Kaikki palvelun käyttäjät (suunnittelijat, naapurit, lausunnonantajat ja ne henkilöt, joille suunnittelija antaa lukuoikeudet) näkevät palvelussa olevat liiteasiakirjat. Palveluun ei saa liittää asiakirjoja, jotka sisältävät arkaluonteisia tai salassa pidettäviä tietoja. Esimerkiksi taloyhtiön hallituksen pöytäkirjanote saa sisältää vain lupasiaan liittyvät kohdat. Mahdolliset perukirjat, testamentit ja takaussitoumukset toimitetaan rakennusvalvontaan paperisina.

Sallittu tiedostomuoto Pdf/A

Liitteet tallennetaan palveluun arkistokelpoisessa Pdf/A -muodossa.

Ohje liitteiden lisäämisestä palveluun

Kukin liite lisätään omaan ”soluunsa” Liitteet -välilehdelle. Palvelu antaa mahdollisuuden lisätä useita liitteitä samaan soluun, mutta liitteiden käsittelyn helpottamiseksi yhteen soluun saa lisätä vain yhden liitteen.

Jos palveluun liitetään uusi liite, joka korvaa vanhan liitteen, vanhaa liitettä ei poisteta. Uuteen liitteeseen merkitään revisionumero ja -päivämäärä kuvauskenttään. Uusia liitteitä liitettäessä viranomaiselle on aina lähetettävä viesti Viestit -kentän kautta. Näin suunnittelija varmistaa, että viranomainen pystyy huomioimaan uudet liitteet.

Kun lupavalmisteliija on merkinnyt liitteen kommentointikenttään ”OK”, liite on kunnossa. Kun kaikki liitteet ja muut tiedot ovat kunnossa, hankkeesta tehdään lupapäätös.

Naapurien kuuleminen

Jos hakija hoitaa naapurien kuulemisen itse, hän tallentaa naapurienkuulemislomakkeen Liitteet -välilehdelle pdf/A -muodossa. Liite tallennetaan aina liitetiedostona riippumatta naapurin kannasta (PUO/KIEL/EHD).

Lomaketta ei liitetä palveluun, jos naapurit kuullaan palvelun kautta sähköisesti tai virkatyönä.

Pääpiirustukset ja erityissuunnitelmat

Pienissä hankkeissa (talousrakennukset, katokset, aidat...) lupavalmistelijat tarkastelevat pääpiirustuksia mahdollisimman pitkälle sähköisessä muodossa. Muissa hankkeissa suunnittelija toimittaa yhden sarjan paperisia pääpiirustuksia lupavalmistelua varten. Lupavalmisteliija ilmoittaa suunnittelijalle toimintatavan hankkeesta riippuen.

Lopulliset pääpiirustukset toimitetaan ennen luvan myöntämistä kahtena paperisarjana rakennusvalvontaan sekä sähköisenä Liitteet -välilehdelle.

Erytyissuunnitelmien toimittaminen sähköisen asiointipalvelun kautta (paperilla ja sähköisesti haetut luvat)

Sähköisten erityissuunnitelmien toimitustapa merkitään erityissuunnitelmakorttiin. Kaikki erityissuunnitelmat hyväksytetään tarkastusinsinöörillä tai LVI-insinööreillä ja samassa yhteydessä ne toimitetaan rakennusvalvontaan myös sähköisinä. Suunnittelija vastaa, että sähköisesti toimitettu materiaali on yhteneväinen paperisten tulosteiden kanssa.

Suunnittelija voi toimittaa erityissuunnitelmat sähköisen asiointipalvelun kautta. Erytyissuunnitelmat on mahdollista toimittaa myös sähköpostitse, muistitikulla tai CD-romilla.

Kaikki rakennusluvut julkaistaan sähköisessä palvelussa. Kun suunnittelija toimittaa materiaalin sähköisen asiointipalvelun kautta, hän käy ensin palvelussa luomassa itselleen tunnuksen. Tämän jälkeen hän ilmoittaa käyttäjätunnuksensa sekä luvan tunnuksen sähköpostiosoitteeseen

elupa.rakennusvalvonta@turku.fi. Käyttäjätunnus lisätään kaikille pyydetyille luvulle.

RH-lomakkeet

Erillisiä RH-lomakkeita ei tarvitse enää täyttää, sillä ne sisältyvät palveluun.

(<http://www.turku.fi/> asuminen ja rakentaminen, Noudatettavat käyttöönnoton ohjeet)

Esimerkki palvelun käyttöönotosta, kirjautumisesta sekä hakemuksen luomisesta Turun sähköisen asiointin rakennusvalvonnassa

TURKU

KIRJAUDU SISÄÄN

Kirjautuminen > Luo uusi käyttäjätunnus

Käyttäjätunnus ✖
raitilla1

Salasanassa on oltava vähintään 7 merkkiä, joista ainakin yhden pitää olla erikoismerkki (. : _ * ~ ! + ? =) [{ (# % & \$ %)

Salasana ✖

Vahvista salasana ✖

Sähköpostiosoite tulee olla toimiva. Ohje tunnuksen aktivoimiseksi lähetetään syötettyyn osoitteeseen.

Sähköposti ✖
tapani.raittila@pargas.fi

Katuosoite
[]

Etunimi ✖
tapani

Postinumero
[]

Sukunimi ✖
raittila

Postitoimipaikka
[]

Puhelin
0400502095

Hyväksyn palvelun [Käyttöehdot](#) ja [Tietosuojaselosteen](#) ✖

Luo käyttäjätunnus

Kuva T1. Käyttäjätunnuksen luonti.

Kun tunnus on luotu voidaan kirjautua palveluun.

TURKU

KIRJAUDU SISÄÄN

Kirjautuminen

Kirjautu palveluun kirjoittamalla käyttäjätunnuksesi ja salasanasasi sekä napsauttamalla Kirjautu sisään -painiketta. Luo uusi käyttäjätunnus jos sinulla ei vielä ole omaa käyttäjätunnusta.

Käyttäjätunnus
raitilla2

Salasana

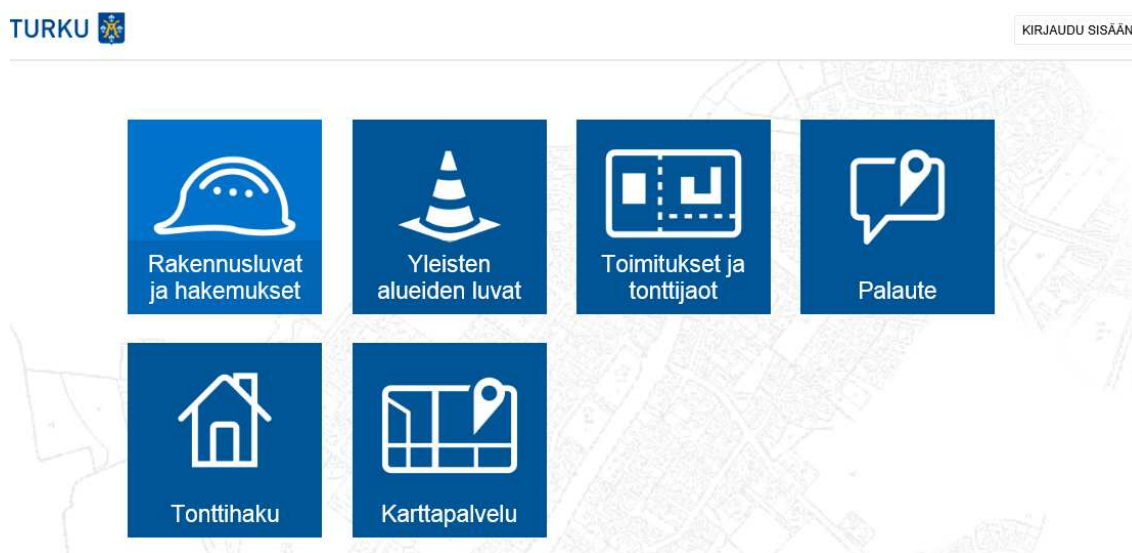
Muista kirjautumiseni tässä tietokoneessa

Unohtuiko salasana?

Kirjautu sisään

Kuva T2. Ensimmäinen kirjautuminen.

Kuva T3. Sisään kirjautumisen jälkeen voit luoda hakemuksia klikkaamalla Rakennusluvut -ikonilla.

Kuva T4. Luo uusi hakemus.

Hakemukset ja rakennushankkeet

Palvelussa haetaan Turun kaupungin yleisten alueiden ja rakennusvalvonnan lupia sekä kiinteistötoimituksia. Aloita uuden lupahakemuksen luominen napsauttamalla **Luo uusi** -painiketta.

Luvan hakeminen

Valitse lupatyyppi yleisten alueiden, kiinteistötoimitusten tai rakennusvalvonnan osioista.

- Rakennusvalvonnan ja yleisten alueiden luvat ovat pääsääntöisesti lukittuja. Lukitus avautuu, kun haet viranomaiselta oikeudet luvan hakemiseen painamalla lukkoikonia ja seuraamalla ohjeistusta. Ottamalla palvelun käyttöön sitoudut noudattamaan sinulle toimitettavaa ohjeistusta.
- Voidaksesi hakea rakennusvalvonnan lupia ja kiinteistötoimituksia, sinun pitää tehdä vahva sähköinen tunnistautuminen käyttäen esimerkiksi verkkopankkitunnuksiasi.
- Lupahakemus sisältää useita välilehtiä.
- Palvelu antaa automaattisesti joitakin kiinteistöihin ja mahdollisiin naapureihin liittyviä tietoja suoraan Turun kaupungin tietokannasta. Muista aina tarkistaa tiedot.
- Siniset informaatiopallot antavat lisätietoa kyseessä olevan kohdan täyttämistä.
- Keltaiset informaatiopallot ilmoittavat pakollisten tietojen puuttumisesta. Keltaiset kentät ovat pakollisia.
- Jos sinulla ei ole kaikkia tarvittavia tietoja tai liitteitä, voit palata täyttämään hakemusta myöhemmin.
- Lupasivuston oikeasta laidasta voit seurata luvan käsittelyvaiheita.

Oma työpöytä -välilehti

- Sivulla näkyvät kaikki luomasi lupahakemukset.
- Voit lisätä liitteitä luvan jo saaneisiin hankkeisiin. Luvan saanutta hanketta ei saa kopioida uuden hankkeen pohjaksi.
- Sivulla voit seurata lupahakemustesi tilannetta.

Oma työpöytä > Luo uusi

Luo uusi hakemus tai hanke napsauttamalla nuolipainiketta rivin perässä.
Infopainikkeen takaa löydät lisätietoja kyseisestä asiasta.

Yleisten alueiden luvat

Sijoituslupa	
Kaivulupa	
Aitaamislupa	
Työkohteen ennakkoilmoitus	

Rakennusvalvonnan luvat

Aitaaminen	
Julkisivutoimenpide	
Laajennus	
Materiaalin toimittaminen Kaupunkikuvaneuvottelukuntaan	
Maalämpö	
Maisematyö	
Maisematyöluva	
Maisematyöluva puunkaato	
Mainostoimenpide	
Muu muutostyö	
Purkamisilmoitus	
Purkamislupa	
Purkaminen rakennustunnukseton rakennus	
Poikkeamispäätös	
Suunnittelutarveratkaisu	
Uudisrakennus	

Kiinteistötoimitukset

Tonttijonon muutos	
Tonttijako	
Tontin lohkominen	
Tilan rekisteröinti tontiksi	
Halkominen	
Rasitetoimitus	
Rajankäynti	
Rajannäyttö	

Kuva T5. Uuden hakemuksen valinta.

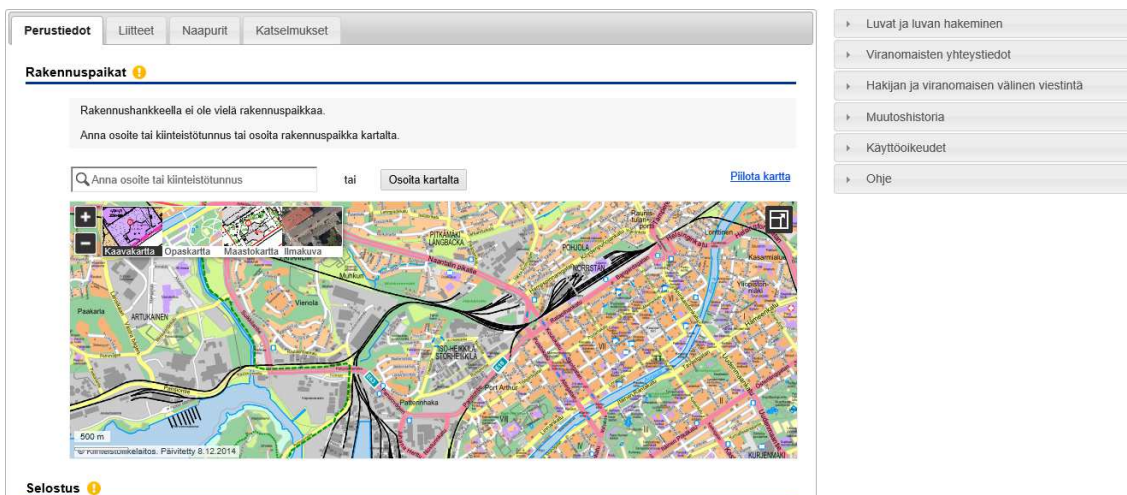
Valinnan jälkeen pitää suorittaa vahva tunnistautuminen.

Kuva T6. Voit valita tunnistautumistavan.

Kuva T7. Jatka palveluun.

KuvaT8. Perustiedot osaan tallennetaan kaikki hankkeen perustiedot.

Kun perustiedot on annettu, siirrytään antamaan kaikki muu tarvittava tieto. Kun tiedot liitteineen on annettu ja mahdolliset viranomaiskeskustelut suoritettu, voidaan hakemus jättää käsiteltäväksi. Koko ajan sivun laidassa pysyvän apuvalikon kautta pääsee näkemään mm valmistelevan viranomaisen, muutoshistorian sekä myös voi antaa muille oikeuksia kyseiseen hakemukseen.

Kaikesta, mitä hakemisen yhteydessä tapahtuu ja mikä aiheuttaa jonkin aktiiviteetin hakemuksessa, toimitetaan asiakkaalle tieto sähköpostiin aina hakemisen luomisesta lähtien.

Järjestelmä kertoo jos on jotain täydennettävää, mutta myös viranomaisneuvonta on käytössä koko hakuprosessin ajan.

Esimerkkejä tehtävänimikkeistä		Tehtävien hoitotapoja
1. Lakisäätöiset rakennusvalvontatehtävät		Näiden tehtävien hoitoa varten kunnilla on oltava lakisäätöinen rakennusvalvontaviranomainen. Tehtäviä voi hoitaa kunnan tai kuntien yhteinen rakennusvalvontaviranomainen
Maankäyttö- ja rakennuslaki 1999/132 (ohessa esimerkkejä tehtävänimikkeistä)	Rakentamisen ohjaus ja valvonta	
	Rakentamisen yleinen ohjaus ja neuvonta	
	Rakennusluvat	
	Toimenpideluvat	
	Toimenpideilmoitukset	
	Purkamis- ja maisematyöluvat	
	Vastaavat ja muut työnjohtajat	
	Viranomaiskatselmuksella rakennuspaikalla	
	Luvattoman rakentamisen valvonta	
Muu rakennetun ympäristön hoito		
Postipalvelulaki 2001/313	Postilaahtikoiden sijaintierimielisyyksien ratkaisu	
Asuntokauppalaki 1994/843	Vastuuvakuutukset	
Viestintämarkkinalaki 2003/393	Telekaapelisuunnitelman vahvistaminen	
Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 2005/547	Kadulla ja yleisellä alueella tehtävien töiden erimielisyyksien ratkaisu	
2. Kunnan siirtämiä lakisäätöisiä tehtäviä		Tehtävien hoito on kuntien määräämillä viranomaisilla. Osan tehtävistä kunnat ovat osoittaneet esim. vastaaville työnjohtajille tai ostaneet yksityisiltä
Maankäyttö- ja rakennuslaki 1999/132 (ohessa esimerkkejä tehtävänimikkeistä)	Maisematyöluvat	
	Suunnittelutarveratkaisut	
Väestötietolaki 1993/507	Poikkeamis päätökset (kunnan päätettävää) Rakennus- ja huoneistotiedot. Tietojen välittäminen väestötietojärjestelmään	
Maa-aineslaki 1981/555	Maa-ainesten oton lupa- ja valvontatehtävät	
Maaseutuelinkeinojen rahoituslaki 1999/329	Tuettavan rakentamisen arviointitehtävä	
Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaki 2000/45	Rahoitustuen maksatusten valmiusastetarkastus	
Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 1987/380	Asunnon muutossuunnittelusta ja korjaustöistä huolehtiminen	
Asuntolainsäädäntö	Kunnan päätettävänä olevan tuetun asumisen ohjaus- ja valvontatehtävät	
3. Kunnan muita kuin lakisäätöisiä tehtäviä		Kunnilla on käytössään näiden tehtävien hoidossa useita vaihtoehtoja.
Kunnan eri tehtäviä	Kunnanrakennusmestarin tehtävät	
	Tien- ja kadunpidon tehtävät	
	Kunnan kiinteistö- ja isännöitsijätehtävät	
	Muita kunnan tehtäviä	
4. Muu palvelukysyntä		Osa kunnista tarjoaa resurssiaan ao. tehtävien hoitoon. Suurin osa kunnista ei reurssisyistä suorita näitä tehtäviä
Naapuruusriidat	Pensasaidat, puuston varjostus, puuston juurien, lehtien ja oksien variseminen. Ojituksen ja rajaojiin liittyvät erimielisyydet	
Arviointipyyynnöt	Kiinteistöjen vesi- ja homevaurioiden arviointi. Kiinteistöväälittäjien arviointipyyynnöt. Perikuntien arviointipyyynnöt	
Selvityspyyynnöt	Kiinteistökaupan reklamaatioiden selvittäminen. Rakennushankkeen kustannusarvion laatiminen	
Palvelupyyynnöt	Lainhuudon hankkiminen luvanhakijalle. Rakennuslupahakemuslomakkeiden täyttäminen	

Taulukko 1. Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävät, Kuntaliitto, Helsinki 2007.